

Ny konkurrenslag m.m.

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker – med några smärre rättelser – det förslag till ny konkurrenslag som läggs fram i proposition 2007/08:135. De förändringar i konkurrenslagstiftningen som föreslås i propositionen är ägnade att öka effektiviteten i handläggningen av överträdelser av lagens förbud, vilket utskottet välkomnar. Vidare innebär den nya lagen en ytterligare anpassning av den svenska konkurrenslagstiftningen till EG-rätten. Utskottet anser att det är angeläget att det är så stor överensstämmelse som möjligt mellan den svenska konkurrenslagen och motsvarande bestämmelser inom EG-rätten. Övriga lagförslag i propositionen tillstyrks av utskottet. Lagändringarna ska träda i kraft den 1 november 2008.

I betänkandet behandlas också några motioner från allmänna motionstiden om olika konkurrenspolitiska frågor. Samtliga motionsyrkanden avstyrks. I en reservation (s, v) följs ett yrkande upp.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	5
Konkurrenslagen	5
Utrednings- och beredningsarbete	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden	7
Inledning	7
Ny konkurrenslag m.m.	7
Propositionen	7
Effektivisering av konkurrensreglerna	7
Frågan om kriminalisering och införande av näringsförbud	8
Företagskoncentrationer	10
Gruppundantag	10
Lagen om ingripande mot otillbörligt beteende vid upphandling	10
Vissa kompletterande uppgifter	10
Utskottets ställningstagande	10
Vissa övriga frågor	12
Allmänt om konkurrens	12
Motionerna	12
Vissa kompletterande uppgifter	13
Utskottets ställningstagande	13
Om- och avregleringar	15
Motionen	15
Vissa kompletterande uppgifter	15
Utskottets ställningstagande	16
Reservationer	18
1. Allmänt om konkurrens, punkt 2 (s, v)	18
2. Om- och avregleringar, punkt 3 – motiveringen (s)	19
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	21
Propositionen	21
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	22
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	23
<i>Bilaga 3</i>	
Av utskottet föreslagna ändringar i regeringens förslag till konkurrenslag	79

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Ny konkurrenslag m.m.

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) konkurrenslag, dock med ändring att 2 kap. 3 § och 3 kap. 15 § ska ha lydelse enligt utskottets förslag i bilaga 3,
- b) lag om gruppundantag för konkurrensbegränsande avtal om viss taxisamverkan,
- c) lag om gruppundantag för vertikala konkurrensbegränsande avtal,
- d) lag om gruppundantag för konkurrensbegränsande specialiseringsavtal,
- e) lag om gruppundantag för konkurrensbegränsande avtal om forskning och utveckling,
- f) lag om gruppundantag för vertikala konkurrensbegränsande avtal inom motorfordonssektorn,
- g) lag om gruppundantag för vissa konkurrensbegränsande avtal inom försäkringssektorn,
- h) lag om gruppundantag för konkurrensbegränsande avtal om tekniköverföring,
- i) lag om upphävande av lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende vid upphandling,
- j) lag om ändring i utsökningsbalken,
- k) lag om ändring i lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.,
- l) lag om ändring i lagen (1994:1845) om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas konkurrens- och statsstödsregler,
- m) lag om ändring i lagen (2000:1025) om innebörden av begreppen jordbruks-, trädgårds- och skogsprodukter i konkurrenslagen (1993:20),
- n) lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud,
- o) lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
- p) lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713),
- q) lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),
- r) lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
- s) lag om ändring i postlagen (1993:1684),
- t) lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,
- u) lag om ändring i lagen (1998:31) om standarder för sändning av radio- och TV-signaler,
- v) lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation,
- w) lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
- x) lag om ändring i järnvägslagen (2004:519),
- y) lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:135 punkterna 2–25 och bifaller delvis proposition 2007/08:135 punkt 1.

2. Allmänt om konkurrens

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:T417 yrkande 2, 2007/08:N211, 2007/08:N221 och 2007/08:N346 yrkande 9.

Reservation 1 (s, v)

3. Om- och avregleringar

Riksdagen avslår motion 2007/08:N262.

Reservation 2 (s) – motiveringen

Stockholm den 13 maj 2008

På näringsutskottets vägnar

Karin Pilsäter

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Pilsäter (fp), Tomas Eneroth (s), Bertil Kjellberg (m), Björn Hamilton (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Hans Rothenberg (m), Jan Andersson (c), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjäder (s), Maria Plass (m), Berit Högman (s), Mikael Oscarsson (kd), Marie Weibull Kornias (m), Kent Persson (v), Karin Granbom (fp), Per Bolund (mp) och Börje Vestlund (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas

dels proposition 2007/08:135 om ny konkurrenslag m.m.,

dels fem motioner från allmänna motionstiden.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Bakgrund

Konkurrenslagen

Den nuvarande konkurrenslagen (1993:20), som trädde i kraft den 1 juli 1993 (prop. 1992/93:56, bet. 1992/93:NU17), är baserad på den s.k. förbudsprincipen, vilken utgår från att vissa konkurrensbegränsningar i sig är skadliga och därför ska vara förbjudna. Efter mönster från EG-rätten innehåller lagen två principiella förbud, nämligen mot konkurrensbegränsande samarbete mellan företag (6 §) och mot missbruk från ett eller flera företags sida av en dominerande ställning (19 §). Dessa bestämmelser motsvaras av EG-fördragets artiklar 81 (regler beträffande avtal m.m. som har till syfte eller effekt att hindra, begränsa eller snedvräda konkurrensen) och 82 (regler beträffande ett eller flera företags missbruk av dominerande ställning), vilka ingår i de grundläggande konkurrensreglerna för den gemensamma marknaden. I konkurrenslagen finns också bestämmelser rörande företagskoncentrationer.

Utrednings- och beredningsarbete

Regeringen beslöt i september 2004 att tillkalla en särskild utredare (dåvarande kammarrättspresident Sten Heckscher) med uppdrag att effektivisera förfarandet enligt konkurrenslagen. I uppdraget ingick också att göra en översyn av konkurrenslagens regler om företagskoncentration med anledning av rådets förordning (EG/139/2004) om kontroll av företagskoncentrationer liksom att se över konkurrenslagens struktur och överskådlighet. Genom tilläggsdirektiv i juni 2005 fick utredaren även i uppdrag bl.a. att pröva det förslag till kriminalisering som lämnats av Utredningen om en modernisering av konkurrensreglerna (särskild utredare: justitierådet Severin Blomstrand) i betänkandet Konkurrensbrott – En lagstiftningsmodell (SOU 2004:131). I april 2006 utvidgades utredarens uppdrag ytterligare till att föreslå regler som tydligare än för närvarande utvisar att speciellt känslbara konkurrensskadeavgifter ska fastställas i särskilt allvarliga fall.

Utredningen om en översyn av konkurrenslagen redovisade sitt uppdrag i november 2006 genom betänkandet En ny konkurrenslag (SOU 2006:99). Konkurrensverket publicerade i oktober 2006 rapporten Tröskelvärden för koncentrationsprövningar (2006:3). I rapporten lämnade verket förslag till justerade omsättningsgränser för anmälan av företagskoncentrationer. Betänkandet och Konkurrensverkets rapport har remissbehandlats samtidigt.

I september 2006 offentliggjorde nätverket mellan konkurrensmyndigheterna inom EU och EU-kommissionen (European Competition Network, ECN) ett s.k. modellprogram för eftergift och nedsättning av böter i kartellärenden. Konkurrensverket har i skrivelser till regeringen föreslagit att konkurrenslagens regler på området ska anpassas till modellprogrammet. Inom Näringsdepartementet har en promemoria upprättats med lagförslag i detta avseende. Promemorian har remissbehandlats.

I konkurrenslagen finns, som nämnts, ett principiellt förbud mot konkurrensbegränsande samarbete mellan företag. Från det förbudet gäller dock undantag för avtal etc. som uppfyller vissa i lagen angivna kriterier. I lagen sägs vidare att undantag gäller för sådana grupper av avtal som uppfyller dessa kriterier (s.k. gruppundantag) och att dessa grupper anges i verkställighetsföreskrifter av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Alltsedan lagens tillkomst har gruppundantagens rättsliga ställning diskuterats i olika sammanhang. Med anledning av detta har inom Näringsdepartementet under våren 2007 upprättats en promemoria som har remissbehandlats.

I Konkurrensverkets regleringsbrev för år 2003 gavs verket i uppdrag att kartlägga hur lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling tillämpats och bedöma huruvida det fanns skäl att se över lagen. Konkurrensverket redovisade uppdraget i februari 2003 i en rapport (N2003/1154/NL). Rapporten har, tillsammans med en senare skrivelse från Konkurrensverket i samma ämne, remissbehandlats.

Regeringen har inhämtat Lagrådets yttrande över alla lagförslag utom förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken. Regeringen har i huvudsak följt Lagrådets förslag.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att konkurrenslagen ersätts med en ny lag. Härutöver föreslås att lagen (1986:436) om näringsförbud ändras så att det blir möjligt att meddela näringsförbud för t.ex. en verkställande direktör som deltar i eller har kännedom om kartellöverträdelser som företaget är inblandat i.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2008.

Utskottets överväganden

Inledning

I betänkandet behandlas först proposition 2007/08:135 om ny konkurrenslag m.m. Inga motioner har väckts med anledning av propositionen. Därefter behandlas fem motionsyrkanden från allmänna motionstiden om vissa konkurrenspolitiska frågor.

Ny konkurrenslag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ny konkurrenslag – dock med några smärre rättelser. Genom den nya lagen ökar effektiviteten i handläggningen av överträdelser av lagens förbud. Vidare sker en ytterligare anpassning av den svenska konkurrenslagstiftningen till EG-rätten, vilket utskottet finner angeläget. Riksdagen antar vidare de övriga lagförslag som regeringen lägger fram. Lagändringarna ska träda i kraft den 1 november 2008.

Propositionen

Effektivisering av konkurrensreglerna

Regeringen föreslår att den nuvarande konkurrenslagen ska ersättas av en ny konkurrenslag. Den nya lagen avses ge grund för en effektivare tillämpning av konkurrensreglerna. Konkurrensverket ska, enligt de nya reglerna, få besluta om föreläggande av konkurrensskadeavgift i vissa fall. Om ett sådant föreläggande godkänns av det aktuella företaget får det samma verkan som en lagakraftvunnen dom. Det införs också krav på prövningstillstånd för överklagande av domar och beslut av Stockholms tingsrätt i mål och ärenden enligt konkurrenslagen som överklagas till Marknadsdomstolen. Vidare ska en förlängning av preskriptionstiden, som även fortsättningsvis ska vara fem år, kunna ske genom att preskriptionsavbrott möjliggörs – dock med en absolut preskriptionstid om tio år.

När det gäller konkurrensskadeavgiften föreslås mer preciserade regler om vilka omständigheter som ska beaktas när storleken på denna avgift bestäms. Därmed blir det lättare för parterna och domstolarna att identifiera överträdelser som är särskilt skadliga från konkurrenssynpunkt och som förtjänar att höga avgifter döms ut. Den anpassning till EG-rätten som föreslås bör öka möjligheterna till förutsebarhet och enhetlighet i rätts-

tillämpningen. Beträffande systemet med eftergift och nedsättning av konkurrensskadeavgift föreslås preciseringar, så att en harmonisering till bestämmelser som utarbetats av EU-nätverket ECN uppnås.

Frågan om kriminalisering och införande av näringsförbud

I propositionen behandlas också frågan om kriminalisering av överträdelse av förbuden i konkurrenslagen. Riksdagen har vid två tillfällen – våren 2002 och våren 2003 – gjort tillkännagivanden i denna fråga.

Riksdagen beslöt våren 2002, på förslag av regeringen, att införa ett program för eftergift och nedsättning av konkurrensskadeavgift (prop. 2001/02:167, bet. 2001/02:NU16), vilket trädde i kraft i augusti 2002. I propositionen konstaterade regeringen att det inte fanns underlag för lagstiftning om straffansvar för överträdelse av förbuden mot konkurrensbegränsande samarbete och missbruk av dominerande ställning. Utskottet ansåg dock att riksdagen genom ett tillkännagivande borde anmoda regeringen att utreda frågan om kriminalisering. Efter genomförd utredning skulle regeringen återkomma till riksdagen. En sådan utredning borde också noga följa utvecklingen av programmet för eftergift och nedsättning av konkurrensskadeavgift och ta med dessa erfarenheter i sitt arbete. Utskottet ansåg att en kriminalisering kunde vara ett verksamt instrument i kampen mot kartellsamarbeten. I en reservation (s, v) avvisades kravet på en utredning. Riksdagen följde utskottet.

Under våren 2003 behandlade utskottet flera motioner som begärde att riksdagen åter skulle anmoda regeringen att utreda frågan (bet. 2002/03:NU10). Utskottet avstyrkte motionerna och anförde bl.a. att det förelåg problem med det begärda utredningsarbetet, eftersom programmet för eftergift och nedsättning av konkurrensskadeavgift varit i kraft endast under en begränsad period. En majoritet i riksdagen beslöt emellertid – genom att ställa sig bakom en reservation (m, fp, kd, c, mp) – att anmoda regeringen att omedelbart tillsätta den av riksdagen tidigare begärda utredningen och återkomma till riksdagen i frågan (rskr. 2002/03:194).

Med anledning av riksdagens ställningstaganden uppdrog regeringen, genom tilläggsdirektiv, åt Utredningen om en modernisering av konkurrensreglerna att ta fram en konkret lagstiftningsmodell för kriminalisering av förbuden och göra en fördjupad konsekvensanalys. Utredningen, som lämnade ett förslag till lagstiftning i betänkandet Konkurrensbrott – en lagstiftningsmodell (SOU 2004:131), gjorde bedömningen att, om överträdelse av konkurrensreglerna skulle kriminaliseras, skulle det straffbara området begränsas till överträdelse av förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete i 6 § konkurrenslagen respektive artikel 81 i EG-fördraget. Vertikala konkurrensbegränsningar, dvs. avtal mellan företag i olika handelsled, och missbruk av dominerande ställning omfattades inte av utredningens förslag. Utredningens förslag remissbehandlades. En stor majoritet av remissinstanserna antingen avstyrkte förslaget eller ansåg att det inte borde läggas till grund för lagstiftning utan ytterligare överväganden. Bland

remissinstanserna rådde å ena sidan en bred enighet om att karteller ska bekämpas med kraftfulla åtgärder. Å andra sidan pekade majoriteten på att konsekvenserna av en kriminalisering torde bli att förutsättningarna för att upptäcka och ingripa mot konkurrensskadliga förfaranden skulle försämrats. De skäl som anfördes för denna ståndpunkt var i stort sett desamma som utredningen anförde. Konkurrensverket redovisade i sitt remissvar en skrivelse från EU-kommissionen, i vilken sades att en kriminalisering skulle få en betydande inverkan på Konkurrensverkets möjligheter att delta i EU-nätverket ECN.

Utredningen om en översyn av konkurrenslagen, som därefter som tidigare nämnts fick i uppdrag att pröva den förra utredningens förslag med beaktande av de nämnda remissyttrandena, ansåg att de skäl som talar mot en kriminalisering är starkare än de skäl som talar för en sådan reform. Som ett alternativ till straff föreslog utredningen att sanktionsmöjligheterna för vissa allvarliga överträdelse av konkurrensreglerna bör utökas med bestämmelser om näringsförbud.

Regeringen gör i propositionen bedömningen att en straffreglering inte är ett effektivt sätt att motverka karteller. En kriminalisering leder till att systemet med eftergift och nedsättning av konkurrensskadeavgift troligtvis inte kommer att kunna tillämpas annat än i ett begränsat antal fall. Risken är nämligen påtaglig att företag kommer att sakna incitament att anmäla överträdelse som företaget deltar i, om företrädare och anställda hos företaget därigenom riskerar straffrättsliga påföljder. En kriminalisering leder också till att brottsutredningar kan komma att försena Konkurrensverkets utredningar och lagföring av kartellsamarbeten. En kriminalisering torde också försämra förutsättningarna för Sveriges deltagande i EU-nätverket ECN, sägs det.

Regeringen föreslår i stället att det ska införas näringsförbud som sanktion för kartellöverträdelse. Förslaget innebär att det ska vara möjligt att, på talan av Konkurrensverket, meddela näringsförbud för personer som rättsligt eller faktiskt utövar ledningen över företag som ingår eller tillämpar avtal som är förbjudna enligt 2 kap. 1 § i den nya konkurrenslagen eller artikel 81 i EG-fördraget och som innebär att företag i samma produktions- eller handelsled fastställer försäljningspriser, begränsar eller kontrollerar produktion eller delar upp marknader. För att ett förbud ska kunna meddelas ska, i likhet med vad som för närvarande gäller enligt lagen om näringsförbud, krävas att personen i fråga därigenom grovt åsidosatt vad som ålegat honom eller henne i näringsverksamhet och att ett förbud är påkallat från allmän synpunkt. Ett näringsförbud ska inte anses påkallat från allmän synpunkt om den som kan komma i fråga för ett sådant förbud själv eller inom ramen för den bedrivna näringsverksamheten i väsentlig mån har underlättat Konkurrensverkets utredning av överträdelsen.

Företagskoncentrationer

Regeringen föreslår ändringar i bestämmelserna i konkurrenslagen rörande företagskoncentrationer som innebär en ökad anpassning till EG:s regler på området. Dessutom föreslås en ändring av omsättningsgränserna för anmälan och prövning av företagskoncentrationer.

Gruppundantag

Gruppundantag innebär ett generellt undantag från förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete för grupper av avtal som uppfyller i konkurrenslagen eller EG-fördraget angivna förutsättningar. Generellt gäller att gruppundantag finns för sådana avtal eller samordnade förfaranden som, trots att de kan ha konkurrensbegränsande effekter, kan tillåtas eftersom de ökar den ekonomiska effektiviteten inom en produktions- eller distributionskedja eller inom en viss sektor genom att en bättre samordning möjliggörs. För närvarande gäller att detaljerade bestämmelser för vissa typer av gruppundantag från förbuden i konkurrenslagen har tagits in i förordningar. Regeringen föreslår att dessa förordningar ersätts av lagar med samma sakliga innehåll som förordningarna.

Lagen om ingripande mot otillbörligt beteende vid upphandling

Regeringen föreslår att lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende vid upphandling ska upphävas, eftersom den inte fyller någon praktisk funktion.

Vissa kompletterande uppgifter

Näringsdepartementet har – efter propositionens avlämnande – konstaterat ett par felaktigheter i förslaget till konkurrenslag. Den ena avser en hänvisning i 2 kap. 3 § till sju andra lagar, där ordet *konkurrensbegränsande* genomgående felaktigt uteslutits i rubriken till dessa lagar. Lagrådet föreslog i sitt yttrande att ordet *konkurrensbegränsande* skulle föras in i rubrikerna omedelbart före de i respektive lag angivna avtalen. Detta gjordes också i de föreslagna sju nya lagarna. Motsvarande ändring, som skulle ha gjorts i den nyssnämnda paragrafen i konkurrenslagen, gjordes dock inte. Även i de sju förslagen till riksdagsbeslut (punkterna 2–8) är ordet *konkurrensbegränsande* utelämnat.

Den andra felaktigheten avser 3 kap. 15 §, där det hänvisas till 13 § första stycket. Hänvisningen ska rätteligen vara till 12 § första stycket.

Utskottets ställningstagande

En effektiv konkurrens är en viktig förutsättning för en väl fungerande samhällsekonomi. Detta kräver en sträng konkurrenslagstiftning. Konkurrenslagen avser att generellt skydda samhällsekonomin och konsumenterna.

De förändringar i konkurrenslagstiftningen som föreslås i propositionen är ägnade att öka effektiviteten i handläggningen av överträdelse av lagens förbud. Detta har utskottets fulla stöd. Vidare föreslås förändringar i syfte att ytterligare anpassa den svenska konkurrenslagstiftningen till EG-rätten. Utskottet anser att det är angeläget att det är så stor överensstämmelse som möjligt mellan den svenska konkurrenslagen och motsvarande bestämmelser inom EG-rätten. För ett öppet land som Sverige, där utländska företag i allmänhet kan verka på motsvarande villkor som svenska, är det dessutom viktigt att de nationella konkurrensreglerna i andra EU-länder i så stor utsträckning som möjligt är EU-konforma. Därmed ges svenska företag likvärdiga och rättvisa villkor i dessa länder.

Utskottet vill särskilt kommentera förslaget i propositionen om att införa regler om näringsförbud för överträdelse av förbuden mot konkurrensbegränsande samarbete. Regeringen har, mot bakgrund av ett omfattande utredningsarbete, gjort bedömningen att det skulle vara olämpligt att införa regler om straffansvar för överträdelse av konkurrensreglerna, dvs. att kriminalisera sådana överträdelse. Utredningsarbetet har, som tidigare redovisats, genomförts som svar på två riksdagsbeställningar.

Regeringen har nu alltså, efter grundligt utredningsarbete, kommit till slutsatsen att kriminalisering inte är ett effektivt sätt att motverka karteller. Utskottet gör – enhälligt – samma bedömning. De åsiktsskillnader som tidigare fanns mellan företrädare för olika partier i utskottet är således inte längre aktuella. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att regler om näringsförbud kommer att ha en såväl allmänpreventiv som handlingsdirigerande effekt och dessutom ha en positiv effekt på systemet med eftergift och nedsättning av konkurrensskadeavgift. Därmed ställer sig utskottet bakom regeringens förslag om införande av näringsförbud.

Utskottet anser slutligen att riksdagen bör göra rättelser i regeringens lagförslag i enlighet med vad som redovisades i närmast föregående avsnitt.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet regeringens lagförslag, dock med nyssnämnda ändringar.

Vissa övriga frågor

Allmänt om konkurrens

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner som tar upp frågor om konkurrens rent allmänt. Utskottet redovisar olika åtgärder som regeringen vidtagit i syfte att främja en rättvis konkurrens. Vidare hänvisas till förslagen i den nu aktuella propositionen, som har till syfte att effektivisera konkurrensen i sig och också handläggningen av överträdelse av lagens förbud.

Jämför reservation 1 (s, v).

Motionerna

I motion 2007/08:N346 (s) begärs ett tillkännagivande av riksdagen om konkurrenspolitik. Regeringen har ett mycket ensidigt fokus på problemet med att kommunal verksamhet ibland kan hamna i en konkurrenssituation med privat näringsverksamhet, anför motionärerna. De menar att detta visserligen är en allvarlig fråga som dock inte får skymma de betydligt allvarigare konkurrensproblem som förekommer på andra områden – t.ex. inom energisektorn och vid osund konkurrens från oseriösa företagare på bekostnad av arbetsvillkor och kvalitet.

Konkurrenslagstiftningen måste ses över så att den inte utgör ett hinder för en effektiv regionalpolitik, anför det i motion 2007/08:T417 (s) – med rubriken Skogslänskommunikationer. Den politiska styrningen av uppbyggnaden av infrastrukturen måste stärkas utan att därför de fördelar som konkurrensen kan ge går förlorade, anser motionärerna.

Riksdagen bör göra ett tillkännagivande om vikten av att stärka Konkurrensverkets befogenheter, föreslås det i motion 2007/08:N211 (m). Många offentligt ägda företag agerar på en marknad där det finns fungerande privata företag, säger motionärerna och anser att statens och kommunernas roller måste renodlas för att skapa förutsättningar för fler livskraftiga företag. De senaste åren har uppvisat ett antal privata karteller, vilka måste bekämpas med kraft, anför motionärerna vidare.

Sanktionsmöjligheterna för Konkurrensverket bör utredas, anför det i motion 2007/08:N221 (m). Det är inte ovanligt att Konkurrensverket identifierar fall där konkurrensen inte är tillräcklig och i linje med gällande lagstiftning, men tyvärr blir påföljden närmast obefintlig, påstår motionären. Han ger som exempel ett fall där en kommun får göra om en upphandling efter ett länsrättsbeslut men i grunden inte ändrar förutsättningarna till bättre konkurrens. Då har Konkurrensverket för närvarande inte möjlighet att vidta åtgärder, säger motionären.

Vissa kompletterande uppgifter

Riksdagen gjorde våren 2005 ett tillkännagivande när det gäller frågan om konkurrens på lika villkor mellan offentlig och privat sektor (bet. 2004/05: NU16). Enligt riksdagens uttalande bör regeringen återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder för att komma till rätta med konkurrensproblemen mellan offentlig och privat sektor, varvid ett domstolsförfarande bör övervägas. Regeringen bör vidare redovisa sina förslag med anledning av förslag på området från Konkurrensverket. Dessa förslag avser bl.a. åtgärder för att tillförsäkra att gällande lagar och riktlinjer följs, införandet av en nationellt utformad reglering av subventioner samt hur en offentlig aktör ska få använda information och kompetens upparbetad i myndighetsrollen. I en reservation (m, fp, kd, c) efterlystes ytterligare åtgärder från regeringens sida för att reda upp konkurrenssituationen mellan offentlig och privat sektor.

I budgetpropositionen för år 2008 (prop. 2007/08:1 utg.omr. 24 Näringsliv s. 24) sades beträffande dessa frågor att regeringen ämnade remittera en promemoria rörande konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden och senare avlämna en proposition under år 2008. Syftet är att skapa ett system för att i domstol lösa konkurrenskonflikter mellan offentlig och privat säljverksamhet när sådana uppstår. I budgetpropositionen meddelades också att regeringen därutöver avser att tillsätta en utredning för att se över vissa andra frågor inom området konkurrens på lika villkor mellan offentlig och privat sektor.

Enligt uppgift från Näringsdepartementet pågår arbete inom Regeringskansliet med att ta fram en promemoria rörande konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden, med inriktning att kunna skicka den på remiss under våren 2008. Därefter kan en proposition komma att lämnas till riksdagen. I det sammanhanget kan också beslut om den nämnda utredningen förväntas.

När det gäller frågan om regionalpolitiska hänsyn i konkurrenslagen kan noteras att riksdagen våren 2007 avslog ett motionsyrkande liknande det här aktuella i motion 2007/08:T417 (s). I sitt ställningstagande, som var enhälligt, erinrade utskottet (bet. 2006/07:NU14 s. 12) om att konkurrenslagen innehåller två principiella förbud – mot konkurrensbegränsande samarbete mellan företag och mot missbruk av dominerande ställning. Utskottet såg inget behov av att i konkurrenslagen infoga bestämmelser som avser regionalpolitik. Frågan om statsstöd i regionalpolitiskt syfte regleras av EU-bestämmelser, konstaterade utskottet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i det föregående – enhälligt – klargjort sin syn på vikten av en effektiv konkurrens och betydelsen av en sträng konkurrenslagstiftning för att uppnå detta. I motion 2007/08:N346 (s) hävdas att regeringen skulle inrikta sin konkurrenspolitik på ett sådant sätt att konkurrensproblemen inom vissa områden inte tillmäts tillräcklig betydelse. Motionärerna

anser att regeringen visar för stort intresse för frågor om konkurrens på lika villkor mellan offentlig och privat sektor på bekostnad av konkurrensproblem inom t.ex. energisektorn eller orsakade av oseriösa företagare.

Enligt utskottets mening saknar detta påstående grund. Utskottet anser att alla typer av avvikelser från en fri och effektiv konkurrens bör bekämpas med stor kraft, oberoende av inom vilken sektor de uppträder eller vilka de aktuella aktörerna är. Denna inställning präglar också den konkurrenspolitik som regeringen bedriver. Som exempel kan nämnas hanteringen av frågan om samägandet av kärnkraften. Regeringen har – mot bakgrund av en utredning och förslag av Konkurrensverket – i början av år 2008 tillsatt förhandlare med uppdrag att undersöka förutsättningarna och lösningar för att minimera riskerna för konkurrensbegränsningar på grund av samägandet i kärnkraftsindustrin. Uppdraget ska avrapporteras senast den 31 januari 2009. Ett annat exempel är den proposition (prop. 2007/08:73) om funktionell separation för bättre bredbandskonkurrens som regeringen nyligen lämnat till riksdagen. I propositionen lämnas förslag till ett nytt regleringsverktyg i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation i syfte att skapa effektiv och långsiktig konkurrens på grossistmarknaden för bredband.

När det gäller den skevhet i konkurrensen som uppstår på grund av oseriösa företagare och som också omnämns i motion 2007/08:N346 (s) anser utskottet att alla former av oegentligheter bör bekämpas med kraft. Detta är också regeringens linje, vilket kommer till uttryck i den skattekontroll och annan tillsyn av olika regelverk för företagandet som bedrivs. Ett exempel på det förstnämnda är den nya lag om kassaregister m.m. som riksdagen beslöt om våren 2007 (prop. 2006/07:105, bet. 2006/07:SkU18). Lagen innebär en skyldighet för näringsidkare som säljer varor och tjänster mot kontant betalning att registrera försäljningen i ett certifierat kassaregister. Syftet med lagen är att skydda seriösa företagare från illojal konkurrens från företagare som skaffar sig konkurrensfördelar genom att inte betala skatter och avgifter.

I de två motionerna 2007/08:N211 (m) och 2007/08:N221 (m) föreslås att Konkurrensverkets befogenheter och sanktionsmöjligheter ska stärkas. Utskottet vill här framhålla att de förändringar som regeringen föreslår i den nu aktuella propositionen har som syfte att effektivisera konkurrensen i sig och också handläggningen av överträdelse av lagens förbud. Något behov av tillkännagivanden av riksdagen om ytterligare åtgärder kan utskottet inte se.

När det slutligen gäller motion 2007/08:T417 (s), i vilken det efterfrågas ett tillkännagivande om att det ska tas regionalpolitiska hänsyn i konkurrenslagen, vill utskottet hänvisa till sitt – enhälliga – ställningstagande i frågan våren 2007, då ett likartat motionsyrkande behandlades. Utskottet ser alltså inget behov av att i konkurrenslagen infoga bestämmelser som avser regionalpolitik.

Sammanfattningsvis avstyrker utskottet de fyra här aktuella motionerna i berörda delar.

Om- och avregleringar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion rörande om- och avregleringar. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder med anledning av Regelutredningens förslag och till en nyligen presenterad rapport från Konkurrensverket om konkurrenssituationen på den svenska marknaden.

Jämför reservation 2 (s).

Motionen

Ett tillkännagivande om behovet av att utvärdera och dra lärdomar av för- och nackdelar med de privatiseringar, bolagiseringar och avregleringar som genomförts de senaste åren föreslås i motion 2007/08:N262 (s). En bieffekt av Sveriges inträde i EU har varit privatiseringar, avregleringar, bolagiseringar och konkurrensutsättning av verksamheter, säger motionärerna. De anser att vissa avregleringar har bidragit till höjd effektivitet och minskade kostnader, men att långt ifrån alla verksamheter automatiskt blir billigare och bättre av att konkurrensutsättas. Även om utredningar har gjorts, saknas det en helhetssyn på olika nivåer – riksnivå, regional nivå och lokal nivå, anför det.

Vissa kompletterande uppgifter

Riksdagen avslog våren 2007 en liknande motion och med samma motionärer. Utskottet redovisade (bet. 2006/07:NU14, s. 7) att frågan beträffande om- och avregleringar hade varit föremål för ett omfattande utredningsarbete genom Regelutredningen, vilket hade presenterats i betänkandet Liberalisering, regler och marknader (SOU 2005:4). Regelutredningen (särskild utredare: chefsekonom Dan Andersson) hade i uppgift att, utifrån de utvärderingar som gjorts av regelreformer inom tele-, el-, post-, inrikesflyg-, taxi- och järnvägsmarknaderna, utvärdera och göra en samlad analys av de långsiktiga effekterna för konsumenterna, näringslivet, arbetsmarknaden och samhällsekonomin i olika delar av Sverige.

Utskottet hänvisade i det nyss nämnda betänkandet också till ett uppdrag som regeringen hade gett Konkurrensverket, med innebörd att verket skulle presentera en rapport som skulle ge en bred överblick av konkurrenssituationen på den svenska marknaden, med särskilt fokus på energi- och byggmarknaderna och övriga marknader där konkurrensen är bristfällig.

Denna rapport – Konkurrenten i Sverige 2007 (2007:4) – presenterades i februari 2008. I rapporten redogörs i ett kapitel (kap. 8) för ett antal viktiga erfarenheter som kan bidra till att liberaliseringar av olika marknader blir framgångsrika. Där dras följande slutsater:

Vägen från (oreglerat) monopol till konkurrens är sällan rak. En reglering får som regel också oförutsedda effekter. Olika slag av uppföljningar och utvärderingar är nödvändiga för att kunna göra nödvändiga korrigeringar av regelverket. Därför är det viktigt att redan från början bestämma vilka uppgifter som företagen på marknaden ska rapportera samt hur ofta detta ska ske. Exempel på sådana data är uppgifter om priser, försäljningsvolymerna samt kapaciteter. I syfte att begränsa kostnaderna för uppgiftsinsamling och samtidigt få jämförbarhet av data över tiden bör rapporteringstillfällena ändras så sällan som möjligt.

I rapporten redovisas särskilda studier av följande branscher: byggverksamhet, taxitransporter, elektronisk kommunikation, televisionstjänster och energi. Konkurrentverket framför både generella och branschspecifika rekommendationer. När det gäller regelreformer och liberalisering lämnas följande generella rekommendationer:

Konsumentverket bör ges i uppdrag att ur ett konsumentperspektiv följa upp regelreformerade marknader. Marknader som öppnas för konkurrens förändras snabbt. Konsumenterna är ofta, delvis p.g.a. ett informationsunderläge, långsammare än företagen att utnyttja nya marknadsförutsättningar. För att regering och ansvariga sektorsmyndigheter ska kunna göra nödvändiga korrigeringar i regelverk är det av vikt att utvecklingen följs. Konsumentverket bör få i uppdrag att sammanställa erfarenheter om hur de regelreformerade marknaderna har utvecklats och vid behov lämna förslag till hur konsumenternas ställning kan förbättras.

Lagstodet för Konkurrentverkets uppgiftsinsamling bör moderniseras. Konkurrentverket har använt uppgiftsskyddslagen bl.a. i samband med en pågående granskning av apoteksmarknaden, och kan konstatera att det finns skäl att modernisera och anpassa lagstodet för uppgiftsinsamling till nuvarande förhållanden.

Utskottets ställningstagande

För att göra konkurrenten mer effektiv krävs bl.a. en ökad avreglering. Det finns dock skäl att vara särskilt uppmärksam på konkurrentförhållandena på marknader som tidigare har varit föremål för strikta regleringar eller statliga monopol men som avreglerats under de senaste decennierna. Det gäller t.ex. inrikesflyg-, taxi-, el-, tele- och postmarknaderna samt delar av marknaden för spårbanden trafik. I flera fall domineras dessa marknader fortfarande av hel- eller halvstatliga företag, och det kan finnas risk för att det kan uppstå konkurrentproblem som följer av att en marknadsaktör är dominerande. Det har också visat sig att en oproportionerligt stor andel av Konkurrentverkets tillsynsärenden rör tidigare statliga monopolföretag.

Den tidigare nämnda Regelutredningen gjorde ingen samlad analys av huruvida nettoeffekten av de liberaliseringar som genomförts varit positiv eller negativ men drog slutsatsen att en återreglering vore varken önskvärd

eller möjlig. Utredningen pekade emellertid på att marknadernas funktions-sätt kan förbättras och konsumenternas ställning stärkas. Olika åtgärder har vidtagits med anledning av Regelutredningens förslag. Utskottet vill dock framhålla att de frågor som här är aktuella och som rör en effektiv konkurrens på om- och avreglerade marknader inte kan betraktas som färdigbehandlade. En fortlöpande tillsyn av dessa marknader är nödvändig.

Utskottet vill också peka på den rapport som Konkurrensverket presenterade i februari 2008 och som ger en bred överblick av konkurrenssituationen på den svenska marknaden. Där redogörs för ett antal viktiga erfarenheter som kan bidra till att liberaliseringar av olika marknader blir framgångsrika. Konkurrensverket framför både generella och branschspecifika rekommendationer när det gäller regelreformer och liberalisering.

Med det anförda avstyrker utskottet motion 2007/08:N262 (s).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Allmänt om konkurrens, punkt 2 (s, v)

av Tomas Eneroth (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjäder (s), Berit Högman (s), Kent Persson (v) och Börje Vestlund (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:N346 yrkande 9 och avslår motionerna 2007/08:T417 yrkande 2, 2007/08:N211 och 2007/08:N221.

Ställningstagande

Vi anser, i likhet med vad som anförs i motion 2007/08:N346 (s), att riksdagen bör göra ett tillkännagivande om att regeringens konkurrenspolitik bör ha en annan inriktning. Regeringen fokuserar alltför mycket på problemet med att kommunal verksamhet ibland kan hamna i en konkurrenssituation med privat näringsverksamhet. Detta är en allvarlig fråga, som dock inte bör skymma de betydligt allvarligare konkurrensproblem som förekommer på andra områden. Ett exempel är konkurrensproblemen inom energisektorn, ett annat är de problem som uppstår vid osund konkurrens från oseriösa företagare på bekostnad av arbetsvillkor och kvalitet.

Utskottet har i det föregående – enhälligt – klargjort sin syn på vikten av en effektiv konkurrens och betydelsen av en sträng konkurrenslagstiftning för att uppnå detta. Vi finner det beklagligt att inte samma enhällighet kan råda när det gäller att ta ställning till inom vilka områden det är särskilt angeläget att åtgärder för att värna en effektiv konkurrens ska vidtas.

Det är intressant att notera att det exempel som utskottet lyfter fram på åtgärder som regeringen vidtagit för att komma till rätta med den skevhet i konkurrensen som uppstår på grund av oseriösa företagare – den nya lagen om kassaregister m.m. som riksdagen beslöt om våren 2007 (prop. 2006/07:105, bet. 2006/07:SkU18) – var något som den tidigare, socialdemokratiska regeringen hade långt framskridna planer på att införa. Lagen innebär en skyldighet för näringsidkare som säljer varor och tjänster mot kontant betalning att registrera försäljningen i ett certifierat kassaregister.

Syftet med lagen är att skydda seriösa företagare från illojal konkurrens från företagare som skaffar sig konkurrensfördelar genom att inte betala skatter och avgifter. Vi vill erinra om att näringsutskottets majoritet så sent som i december 2006 i budgetbetänkandet om utgiftsområde 24 Näringsliv kort anförde att det då inte var aktuellt att införa ett krav på typgodkända kassaregister (bet. 2006/07:NU1, s. 54).

I de två motionerna 2007/08:N211 (m) och 2007/08:N221 (m) föreslås att Konkurrensverkets befogenheter och sanktionsmöjligheter ska stärkas. Vi noterar att de förändringar i konkurrenslagstiftningen som nu är aktuella har som syfte att effektivisera konkurrensen i sig och också handläggningen av överträdelser av lagens förbud. Det finns, enligt vår mening, inget behov av tillkännagivanden av riksdagen om ytterligare åtgärder av det slag som begärs i de nämnda motionerna.

När det slutligen gäller motion 2007/08:T417 (s), i vilken det efterfrågas ett tillkännagivande om att det ska tas regionalpolitiska hänsyn i konkurrenslagen, vill vi hänvisa till det – enhälliga – ställningstagande som utskottet gjorde i frågan våren 2007, då ett likartat motionsyrkande behandlades. Vi ser alltså inget behov av att i konkurrenslagen infoga bestämmelser som avser regionalpolitik.

Sammanfattningsvis anser vi att riksdagen bör göra ett tillkännagivande om inriktningen av konkurrenspolitiken med den innebörd som vi har redovisat. Därmed blir motion 2007/08:N346 (s) helt tillgodosedd i berörd del och tillstyrks. De övriga tre här aktuella motionerna avstyrks i motsvarande delar.

2. Om- och avregleringar, punkt 3 – motiveringen (s)

av Tomas Eneroth (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjäder (s), Berit Högman (s) och Börje Vestlund (s).

Ställningstagande

Regelutredningen, som tillsattes av den tidigare socialdemokratiska regeringen, presenterade i sitt betänkande Liberalisering, regler och marknader närmare 40 förslag till åtgärder på olika områden. Utredningen pekade på att som en följd av liberaliseringarna har antalet företag ökat på de studerade marknaderna. Utredningen ansåg att ingen av de liberaliserade marknaderna har nått sin slutgiltiga form men att de genomförda reformerna har bidragit till en ökad samhällsekonomisk effektivitet på flertalet av marknaderna. Det finns dock behov av ytterligare reformer för att förbättra marknadernas funktionssätt, menade utredningen.

I den här aktuella motionen, 2007/08:N262 (s), kopplas frågan om utvärderingar av genomförda om- och avregleringar till Sveriges medlemskap i EU. Enligt vår mening bör en sådan sammankoppling inte göras. Däremot anser vi att det är väsentligt att statsmakterna tillgodogör sig lärdomar av de om- och avregleringar som har genomförts. Vi menar också att det inte

är möjligt eller önskvärt att gå tillbaka till den situation som rådde före en om- eller avreglering. Vissa åtgärder har vidtagits med anledning av Regelutredningens förslag. Enligt vår mening behövs det dock en fortsatt uppföljning och utvärdering av utvecklingen på om- och avreglerade marknader. Det är t.ex. av stor vikt att regeringen fortsätter det arbete för en bättre fungerande elmarknad som den tidigare socialdemokratiska regeringen startade.

Med det anförda avstyrker vi den nu behandlade motionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:135 Ny konkurrenslag m.m.:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till konkurrenslag.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om gruppundantag för [konkurrensbegränsande] avtal om viss taxisamverkan.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om gruppundantag för vertikala [konkurrensbegränsande] avtal.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om gruppundantag för [konkurrensbegränsande] specialiseringsavtal.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om gruppundantag för [konkurrensbegränsande] avtal om forskning och utveckling.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om gruppundantag för vertikala [konkurrensbegränsande] avtal inom motorfordonssektorn.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om gruppundantag för vissa [konkurrensbegränsande] avtal inom försäkringssektorn.
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om gruppundantag för [konkurrensbegränsande] avtal om tekniköverföring.
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende vid upphandling.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utsökningsbalken.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1845) om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas konkurrens- och statsstödsregler.
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:1025) om innebörden av begreppen jordbruks-, trädgårds- och skogsprodukter i konkurrenslagen (1993:20).
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud.
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713).
17. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619).

18. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.
19. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i postlagen (1993:1684).
20. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker.
21. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:31) om standarder för sändning av radio- och TV-signaler.
22. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation.
23. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
24. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519).
25. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551).

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:T417 av Agneta Lundberg m.fl. (s):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över konkurrenslagstiftningen så att den inte utgör ett hinder för en effektiv regionalpolitik.

2007/08:N211 av Ulf Sjösten och Jan Ericson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att stärka Konkurrensverkets befogenheter.

2007/08:N221 av Tomas Tobé (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda sanktionsmöjlighet för Konkurrensverket.

2007/08:N262 av Ronny Olander och Inger Jarl Beck (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att utvärdera och dra lärdomar av för- och nackdelar med de privatiseringar, bolagiseringar och avregleringar som genomförts de senaste åren.

2007/08:N346 av Thomas Östros m.fl. (s):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om konkurrenspolitik.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till konkurrenslag

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser**Lagens ändamål m.m.**

1 § Denna lag har till ändamål att undanröja och motverka hinder för en effektiv konkurrens i fråga om produktion av och handel med varor, tjänster och andra nyttigheter.

2 § Lagen är inte tillämplig på överenskommelser mellan arbetsgivare och arbetstagare om lön eller andra anställningsvillkor.

3 § I rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget¹ och rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer² finns bestämmelser av betydelse för tillämpningen av denna lag.

4 § Regeringen meddelar föreskrifter om vilka domstolar och andra myndigheter som är konkurrensmyndigheter enligt rådets förordning (EG) nr 1/2003, om det inte följer av denna lag.

Definitioner

5 § I denna lag avses med *företag* en fysisk eller juridisk person som driver verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur, dock inte till den del verksamheten består i myndighetsutövning.

Med företag avses också en sammanslutning av företag.

6 § Det som i lagen sägs om *avtal* ska tillämpas även på

1. beslut av en sammanslutning av företag, och
2. samordnade förfaranden av företag.

7 § Med *primär lantbruksförening* avses i denna lag en ekonomisk förening vars medlemmar är enskilda lantbrukare eller andra företag som bedriver jordbruk, trädgårdsverksamhet eller skogsbruk. Om sammanslutningar av sådana företag är medlemmar i föreningen, anses den dock vara primär lantbruksförening endast om sammanslutningarna

¹ EGT L 1, 4.1.2003, s. 1 (Celex 32003R0001).

² EUT L 24, 29.1.2004, s. 1 (Celex 32004R0139).

bara utgörs av lokala sammanslutningar av företag med verksamhet av angivet slag.

I lagen (2000:1025) om innebörden av begreppen jordbruks-, trädgårds- och skogsprodukter i konkurrenslagen (2008:000) finns bestämmelser om vad som avses med sådana produkter.

8 § Med *taxiföretag* avses i denna lag ett företag som tillhandahåller eller utför taxitjänster eller därmed jämförbara transporttjänster.

Med *beställningscentral* avses en gemensam eller fristående funktion som tar emot beställningar och fördelar transportuppdrag mellan taxiföretag. Funktionen kan även utföra sådan verksamhet som har samband därmed.

9 § En *företagskoncentration* enligt denna lag ska anses uppstå om kontrollen av företag varaktigt förändras till följd av

1. att två eller flera tidigare självständiga företag slås samman, eller
2. att antingen en eller flera personer, som redan kontrollerar minst ett företag, eller också ett eller flera företag genom förvärv av värdepapper eller tillgångar, genom avtal eller på annat sätt direkt eller indirekt får kontroll över ett eller flera företag eller delar därav.

Bildandet av ett gemensamt företag som på varaktig basis fyller en självständig ekonomisk enhets samtliga funktioner utgör en företagskoncentration enligt första stycket 2.

Lagens disposition

- 10 §** Lagen innehåller bestämmelser om
- förbudna konkurrensbegränsningar (2 kap.),
 - åtgärder mot konkurrensbegränsningar (3 kap.),
 - företagskoncentrationer (4 kap.),
 - utredning av konkurrensärenden (5 kap.),
 - vite (6 kap.),
 - överklagande (7 kap.), och
 - handläggningen i domstol (8 kap.).

2 kap. Förbudna konkurrensbegränsningar

Konkurrensbegränsande samarbete mellan företag

1 § Sådana avtal mellan företag som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen på marknaden på ett märkbart sätt är förbudna, om inte annat följer av denna lag.

Detta gäller särskilt sådana avtal som innebär att

1. inköps- eller försäljningspriser eller andra affärsvillkor direkt eller indirekt fastställs,
2. produktion, marknader, teknisk utveckling eller investeringar begränsas eller kontrolleras,
3. marknader eller inköpskällor delas upp,
4. olika villkor tillämpas för likvärdiga transaktioner, varigenom vissa handelspartner får en konkurrensnackdel, eller

5. det ställs som villkor för att ingå ett avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.

Undantag från förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete mellan företag

2 § Förbudet i 1 § gäller inte för ett avtal som

1. bidrar till att förbättra produktionen eller distributionen eller till att främja tekniskt eller ekonomiskt framåtskridande,
2. tillförsäkrar konsumenterna en skälig andel av den vinst som därigenom uppnås,
3. bara ålägger de berörda företagen begränsningar som är nödvändiga för att uppnå målet i 1, och
4. inte ger de berörda företagen möjlighet att sätta konkurrensen ur spel för en väsentlig del av nyttigheterna i fråga.

3 § Från förbudet i 1 § gäller undantag för sådana grupper av avtal (*gruppundantag*) som avses i

1. lagen (2008:000) om gruppundantag för avtal om viss taxi-samverkan,
2. lagen (2008:000) om gruppundantag för vertikala avtal,
3. lagen (2008:000) om gruppundantag för specialiseringsavtal,
4. lagen (2008:000) om gruppundantag för avtal om forskning och utveckling,
5. lagen (2008:000) om gruppundantag för vertikala avtal inom motorfordonssektorn,
6. lagen (2008:000) om gruppundantag för vissa avtal inom försäkringssektorn, och
7. lagen (2008:000) om gruppundantag för avtal om tekniköverföring.

Om ett enskilt avtal enligt lag som sägs i första stycket är undantaget från förbudet i 1 § men avtalet har följder som är oförenliga med 2 §, får Konkurrensverket besluta att avtalet inte ska omfattas av gruppundantaget.

4 § Förbudet i 1 § gäller inte för sådana avtal inom en primär lantbruksförening eller dess dotterföretag som avser samverkan mellan föreningens medlemmar om

1. produktion, insamling, förädling, försäljning eller därmed sammanhängande verksamhet såsom användandet av gemensamma anläggningar, lagring, beredning, distribution eller marknadsföring i fråga om jordbruksprodukter, trädgårdsprodukter eller skogsprodukter, eller
 2. inköp av varor eller tjänster för sådan verksamhet som avses i 1.
- Första stycket gäller dock inte avtal som har till syfte eller ger till resultat
1. att en medlems fria rörlighet på marknaden förhindras eller försvåras
 - a) i fråga om valet av avnämare eller leverantör,
 - b) i fråga om möjligheten att lämna föreningen, eller
 - c) i annat avseende av motsvarande betydelse, eller

2. att försäljningspriser direkt eller indirekt fastställs på varor när försäljningen sker direkt mellan medlemmen och tredje man.

5 § Förbudet i 1 § gäller inte för ett skriftligt avtal mellan taxiföretag eller mellan en beställningscentral och taxiföretag om avtalet

1. avser gemensam transportverksamhet genom samverkan i en beställningscentral eller på något annat sätt i syfte att uppnå effektivitetsvinster eller andra sådana ekonomiska fördelar,

2. behövs för att tillgodose det samhälleliga intresset av tillgång till taxiservice, och

3. omfattar högst 40 taxifordon.

Undantag enligt första stycket gäller inte

1. till den del samarbetet avser förfarande eller villkor som innebär eller omfattar

a) fastställande av gemensamma priser,

b) uppdelning av marknader,

c) en uppsägningstid för anslutet taxiföretag som överstiger sex månader från uppsägningstillfället eller, i fråga om en ekonomisk förening, villkor att uppsägning inte får göras förrän tidigast efter sex månader eller längre tid från inträdet, eller

d) förbud för anslutet taxiföretag att efter avtalstidens utgång konkurrera med den gemensamma transportverksamheten, och

2. till den del det är uppenbart att syftet med den gemensamma transportverksamheten eller intresset av tillgång till taxiservice enligt första stycket 1 och 2 kan tillgodoses utan att samarbetet omfattar ett sådant förfarande eller villkor som avses i 1.

Ogiltighet

6 § Avtal eller avtalsvillkor som är förbjudna enligt 1 § är ogiltiga.

Företags missbruk av en dominerande ställning

7 § Missbruk från ett eller flera företags sida av en dominerande ställning på marknaden är förbjudet.

Sådant missbruk kan särskilt bestå i att

1. direkt eller indirekt påtvinga någon oskäligen inköps- eller försäljningspriser eller andra oskäligen affärsvillkor,

2. begränsa produktion, marknader eller teknisk utveckling till nackdel för konsumenterna,

3. tillämpa olika villkor för likvärdiga transaktioner, varigenom vissa handelspartner får en konkurrensnackdel, eller

4. ställa som villkor för att ingå ett avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.

3 kap. Åtgärder mot konkurrensbegränsningar

Åläggande

1 § Konkurrensverket får ålägga ett företag att upphöra med överträdelse av förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 81 eller 82 i EG-fördraget.

Ett åläggande enligt första stycket gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

2 § Om Konkurrensverket i ett visst fall beslutar att inte meddela ett åläggande enligt 1 §, får Marknadsdomstolen göra det på talan av ett företag som berörs av överträdelsen. En sådan talerätt gäller dock inte i de fall verket har tillämpat artikel 13 i rådets förordning (EG) nr 1/2003.

3 § Om det finns särskilda skäl, får ett åläggande enligt 1 § meddelas för tiden till dess att frågan slutligt har avgjorts. Marknadsdomstolen får meddela ett sådant åläggande bara sedan rättegång inletts.

Åtagande från företag

4 § Har fråga uppkommit om ett företag överträder något av förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 81 eller 82 i EG-fördraget, kan ett åtagande från företaget ge Konkurrensverket anledning att inte ingripa. Verkets beslut att godta åtagandet får avse en begränsad tid. Så länge beslutet gäller får verket i de avseenden som åtagandet omfattar inte meddela ett åläggande enligt 1 eller 3 §.

Konkurrensverket får återkalla ett beslut enligt första stycket om

1. de omständigheter som låg till grund för beslutet har förändrats i något väsentligt avseende,
2. den som beslutet gäller bryter mot något åtagande som har angetts i beslutet, eller
3. beslutet grundades på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som parterna har lämnat.

Konkurrensskadeavgift

5 § Stockholms tingsrätt får på talan av Konkurrensverket besluta att ett företag ska betala en särskild avgift (*konkurrensskadeavgift*), om företaget eller någon som handlar på dess vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har överträtt förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 81 eller 82 i EG-fördraget.

Avgiften tillfaller staten.

Innan Konkurrensverket väcker talan om konkurrensskadeavgift mot ett företag, ska företaget ges tillfälle att yttra sig över verkets utkast till stämningsansökan.

6 § Konkurrensskadeavgiften får inte överstiga tio procent av företagets omsättning föregående räkenskapsår.

Om talan riktas mot flera företag, ska avgiften fastställas särskilt för vart och ett av dem.

7 § Konkurrensskadeavgift får inte påföras

1. för åtgärder som omfattas av ett åläggande som har meddelats vid vite enligt denna lag,

2. för åtgärder som har vidtagits under den tid då ett beslut om att godta åtagande enligt 4 § första stycket har gällt, om åtgärderna är förenliga med beslutet, eller

3. i ringa fall.

I fall som avses i första stycket 2 får konkurrensskadeavgift påföras om beslutet har återkallats med stöd av 4 § andra stycket 3.

8 § Konkurrensskadeavgiften ska bestämmas efter överträdelsens sanktionsvärde.

Vid bedömningen av sanktionsvärdet ska det beaktas hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått.

Vid bedömningen av överträdelsens allvar ska särskilt följande beaktas:

1. överträdelsens art,

2. marknadens omfattning och betydelse, och

3. överträdelsens konkreta eller potentiella påverkan på konkurrensen på marknaden.

9 § Som försvårande omständigheter vid bedömningen av företagets överträdelse ska det särskilt beaktas:

1. om företaget har förmått annat företag att medverka i överträdelsen, eller

2. om företaget har haft en ledande roll i överträdelsen.

10 § Som förmildrande omständighet vid bedömningen av företagets överträdelse ska det särskilt beaktas om företagets medverkan i överträdelsen har varit begränsad.**11 § När konkurrensskadeavgiftens storlek bestäms ska, förutom omständigheter hänförliga till själva överträdelsen, särskilt följande beaktas:**

1. om företaget tidigare har överträtt förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 81 eller 82 i EG-fördraget,

2. om företaget snabbt har upphört med överträdelsen sedan den påtalats av Konkurrensverket, eller

3. företagets ekonomiska situation.

Eftergift och nedsättning av konkurrensskadeavgift

12 § Konkurrensskadeavgift får efterges för ett företag som har överträtt förbudet i 2 kap. 1 § eller i artikel 81 i EG-fördraget, om företaget är det första att anmäla överträdelsen till Konkurrensverket och anmälan innehåller sådana uppgifter att verket först genom dessa har tillräckligt underlag för att ingripa mot överträdelsen.

När Konkurrensverket redan har tillräckligt underlag för att ingripa mot överträdelsen och ingen förklaring enligt 15 § har meddelats, får

konkurrensskadeavgift efterges för ett företag som överträtt nämnda förbud om

1. företaget är först med att lämna sådana uppgifter som leder till att det kan klarläggas att överträdelsen förekommit, eller
2. företaget på annat sätt i högst väsentlig mån har underlättat utredningen av överträdelsen.

Konkurrensskadeavgift får dock inte efterges för ett företag som har tvingat ett annat företag att delta i överträdelsen.

13 § Konkurrensskadeavgift får fastställas till ett lägre belopp än vad som bort ske med tillämpning av 8–11 §§ för ett företag som har överträtt förbudet i 2 kap. 1 § eller i artikel 81 i EG-fördraget, om företaget till Konkurrensverket lämnar uppgifter som i väsentlig mån underlättar utredningen av överträdelsen.

Vid bedömning av nedsättningens storlek ska det beaktas om något annat företag redan lämnat sådana uppgifter som i väsentlig mån underlättat utredningen.

14 § För att komma i fråga för eftergift enligt 12 § eller nedsättning enligt 13 § ska företaget utöver vad som anges där

1. lämna Konkurrensverket all den information och bevisning om överträdelsen som det har eller får tillgång till,
2. aktivt samarbeta med Konkurrensverket under utredningen av överträdelsen,
3. inte förstöra bevis eller på något annat sätt försvåra framtida eller pågående utredning av överträdelsen, och
4. när anmälan görs eller uppgifter lämnas ha upphört eller snarast därefter upphöra med sitt deltagande i överträdelsen.

15 § På ansökan av ett företag som anmäler en överträdelse av förbudet i 2 kap. 1 § eller i artikel 81 i EG-fördraget ska Konkurrensverket i ett beslut förklara om förutsättningarna för eftergift enligt 13 § första stycket är uppfyllda. Ett sådant beslut är bindande för verket samt för Stockholms tingsrätt och Marknadsdomstolen.

Avgiftsföreläggande

16 § I stället för att väcka talan om konkurrensskadeavgift enligt 5 § får Konkurrensverket förelägga ett företag att betala en sådan avgift (*avgiftsföreläggande*).

Ett sådant föreläggande får meddelas endast om Konkurrensverket bedömer att sakomständigheterna rörande överträdelsen är klara.

17 § Ett avgiftsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. det företag som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som är nödvändiga för att känneteckna den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den konkurrensskadeavgift som föreläggs företaget.

Företaget ska i föreläggandet upplysas om att talan om konkurrensskadeavgift kan väckas, om företaget inte godkänner föreläggandet inom den tid som Konkurrensverket anger.

18 § Om ett avgiftsföreläggande godkänns skriftligen av företaget inom den tid som Konkurrensverket anger, får talan enligt 5 § inte väckas. Ett godkännande som inte sker på detta sätt saknar verkan.

19 § Ett avgiftsföreläggande som har godkänts ska efter klagan undanröjas under de förutsättningar som anges i 59 kap. 6 § första stycket rättegångsbalken. Vad som där sägs om strafföreläggande och den misstänkte gäller därvid i stället avgiftsföreläggande respektive företag.

Den som vill klaga ska göra det skriftligen hos Stockholms tingsrätt inom ett år från det att föreläggandet godkändes. I mål om klagan på ett avgiftsföreläggande är Konkurrensverket motpart.

Har ett avgiftsföreläggande undanröjts, får företaget inte därefter åläggas skyldighet att betala en högre konkurrensskadeavgift för samma överträdelse.

Preskription

20 § Konkurrensskadeavgift får påföras bara om stämningsansökan har delgetts den som anspråket riktas mot inom fem år från det att överträdelsen upphörde. Om det berörda företaget inom denna tid får del av ett beslut om undersökning enligt 5 kap. 3 § eller ges tillfälle att yttra sig över Konkurrensverkets utkast till stämningsansökan, ska tiden i stället räknas från den dag detta skedde. I sådana fall gäller dock att avgift får påföras endast om den som anspråket riktas mot har delgetts stämningsansökan inom tio år från det att överträdelsen upphörde.

Kvarstad

21 § För att säkerställa ett anspråk på konkurrensskadeavgift får rätten besluta om kvarstad. Därvid gäller föreskrifterna i 15 kap. rättegångsbalken om kvarstad för fordran. Om talan om konkurrensskadeavgift ännu inte har väckts, ska en ansökan om kvarstad dock prövas av Stockholms tingsrätt.

Betalning av konkurrensskadeavgift m.m.

22 § Konkurrensskadeavgift ska betalas till Konkurrensverket inom trettio dagar från det att domen vann laga kraft eller avgiftsföreläggandet godkändes eller inom den längre tid som anges i domen eller föreläggandet.

Om konkurrensskadeavgiften inte betalas i tid, ska Konkurrensverket lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Verkställighet får ske enligt utsökningsbalkens bestämmelser.

23 § En påförd konkurrensskadeavgift faller bort i den mån verkställighet inte har skett inom fem år från det att domen vann laga kraft eller avgiftsföreläggandet godkändes.

Näringsförbud

24 § I lagen (1986:436) om näringsförbud finns bestämmelser om att näringsförbud kan meddelas för vissa överträdelse av förbudet i 2 kap. 1 § eller i artikel 81 i EG-fördraget.

Skadestånd

25 § Om ett företag uppsåtligen eller av oaktsamhet överträder förbudet i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 81 eller 82 i EG-fördraget, ska företaget ersätta den skada som därigenom uppkommer.

Rätten till ersättning faller bort, om talan inte väcks inom tio år från det att skadan uppkom.

26 § Stockholms tingsrätt är alltid behörig att pröva frågor om skadestånd enligt 25 §.

4 kap. Företagskoncentrationer

Förbud mot företagskoncentrationer m.m.

1 § En företagskoncentration som prövas enligt denna lag ska förbjudas, om koncentrationen är ägnad att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det. Vid prövningen av om en företagskoncentration ska förbjudas ska det särskilt beaktas om den medför att en dominerande ställning skapas eller förstärks.

Ett förbud får meddelas endast om inga väsentliga nationella säkerhets- eller försörjningsintressen därigenom åsidosätts.

I den utsträckning som bildandet av ett gemensamt företag, som utgör en företagskoncentration enligt 1 kap. 9 § andra stycket, har till syfte eller får till resultat att samordna konkurrensbeteendet hos företag som förblir självständiga, ska vid prövningen av fråga om förbud mot företagskoncentrationen samordningen bedömas enligt 2 kap. 1 och 2 §§.

2 § Om det är tillräckligt för att undanröja de skadliga effekterna av en företagskoncentration, får en part i koncentrationen i stället för förbud enligt 1 § åläggas att

1. avyttra ett företag eller en del av ett företag, eller
2. genomföra någon annan konkurrensfrämjande åtgärd.

Ett åläggande enligt första stycket får inte vara mer långtgående än vad som krävs för att de skadliga effekterna av konkurrensbegränsningen ska undanröjas.

3 § Ett förbud mot en företagskoncentration innebär att en rättshandling som utgör en del i företagskoncentrationen eller som har till syfte att

genomföra koncentrationen därefter blir ogiltig. Detta gäller dock inte sådana rättshandlingar som utgörs av förvärv som har skett på en reglerad marknad som avses i 1 kap. 5 § 20 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en handelsplattform som avses i 1 kap. 5 § 12 lagen om värdepappersmarknaden eller genom inrop på exekutiv auktion. I sådana fall får förvärvaren i stället åläggas att avyttra det som har förvärvats.

4 § Har fråga uppkommit om förbud enligt 1 § eller åläggande enligt 2 §, kan ett åtagande från en part i företagskoncentrationen medföra att Konkurrensverket lämnar koncentrationen utan åtgärd.

5 § Ett beslut av Konkurrensverket att lämna en företagskoncentration utan åtgärd ska även omfatta sådana begränsningar som har direkt anknytning till och är nödvändiga för genomförandet av den anmälda företagskoncentrationen.

Anmälan om företagskoncentration

6 § En företagskoncentration ska anmälas till Konkurrensverket, om

1. de berörda företagen tillsammans har haft en omsättning föregående räkenskapsår i Sverige som överstiger en miljard kronor, och
2. minst två av de berörda företagen har haft en omsättning i Sverige föregående räkenskapsår som överstiger 200 miljoner kronor för vart och ett av företagen.

7 § Om omsättningskravet enligt 6 § 1 är uppfyllt men omsättningen inte överstiger vad som anges i 6 § 2, får

1. Konkurrensverket ålägga en part i en företagskoncentration att anmäla koncentrationen, när det är påkallat av särskilda skäl, eller
2. part eller annan medverkande i en koncentration frivilligt anmäla koncentrationen.

8 § Om en företagskoncentration består av flera transaktioner mellan samma personer eller företag, varigenom delar av ett eller flera företag förvärvas, ska vid beräkningen av omsättningen de transaktioner som ägt rum inom en tvåårsperiod behandlas som endast en koncentration.

9 § Om anmälningsskyldighet gäller enligt 6 §, ska anmälan göras av den eller dem som förvärvar kontrollen över ett företag eller en del av det. Om koncentrationen innebär att två eller flera företag slås samman, ska koncentrationen anmälas av dessa företag.

10 § En anmälan om företagskoncentration får göras så snart part eller någon annan medverkande kan visa att de avser att genomföra en koncentration.

En anmälan om företagskoncentration ska göras innan koncentrationen genomförs.

Särskild undersökning av företagskoncentration

11 § Konkurrensverket ska inom tjugofem arbetsdagar från det att en fullständig anmälan om företagskoncentration har kommit in till verket meddela beslut om att antingen genomföra en särskild undersökning av koncentrationen eller lämna koncentrationen utan åtgärd.

Om Konkurrensverket inom fristen i första stycket har mottagit ett åtagande från en part i företagskoncentrationen som syftar till att verket ska lämna koncentrationen utan åtgärd, förlängs fristen till trettiofem arbetsdagar.

12 § När en frist enligt 11 § löper får part och annan medverkande i en företagskoncentration inte vidta någon åtgärd för att fullfölja koncentrationen. Förbudet gäller inte om Konkurrensverket före fristens utgång beslutar att lämna koncentrationen utan åtgärd.

Om det finns särskilda skäl, får Konkurrensverket besluta om undantag från förbudet i första stycket.

Om det är nödvändigt för att säkerställa att förbudet i första stycket efterlevs, får Konkurrensverket meddela förbud eller åläggande för parterna eller andra medverkande i företagskoncentrationen.

Talan om åtgärd mot företagskoncentration

13 § Om Konkurrensverket inom den i 11 § angivna fristen har beslutat om särskild undersökning, får verket väcka talan vid Stockholms tingsrätt om förbud enligt 1 § eller åläggande enligt 2 §.

Talan ska väckas inom tre månader från ett beslut om särskild undersökning. Innan Konkurrensverket väcker talan, ska den som avses med talan ges tillfälle att yttra sig över verkets utkast till stämningsansökan.

Har Konkurrensverket beslutat att lämna en företagskoncentration utan åtgärd, får talan enligt första stycket väckas endast om verkets beslut har grundat sig på oriktig uppgift som lämnats av part eller annan medverkande i koncentrationen.

14 § På begäran av Konkurrensverket får Stockholms tingsrätt förlänga fristen i 13 § andra stycket med högst en månad i sänder, om parterna i koncentrationen samtycker. I de fall annan medverkande anmält koncentrationen enligt 7 § 2 krävs även dennes samtycke. Om koncentrationen ägt rum på det sätt som anges i 3 § andra meningen, är förvärvarens samtycke tillräckligt.

Om det finns synnerliga skäl, får fristen förlängas utan sådant samtycke som anges i första stycket.

15 § Ett förbud enligt 1 § eller ett åläggande enligt 2 § får inte meddelas senare än sex månader efter det att talan väckts vid Stockholms tingsrätt.

Den i första stycket angivna fristen får förlängas under samma förutsättningar som anges i 14 §. Ett förbud enligt 1 § eller ett åläggande enligt 2 § får dock inte meddelas senare än två år efter det att företagskoncentrationen uppkom.

16 § Om Stockholms tingsrätts dom överklagas, ska Marknadsdomstolen avgöra målet inom tre månader från det att tiden för överklagande gick ut. Bestämmelserna i 15 § andra stycket gäller också för Marknadsdomstolens prövning.

Förbud i väntan på slutlig prövning

17 § Innan frågan om förbud eller åläggande slutligt har avgjorts får rätten på yrkande av Konkurrensverket förbjuda part och annan medverkande i en företagskoncentration att vidta någon åtgärd för att fullfölja koncentrationen. Ett sådant beslut förutsätter dock att ett förbud är motiverat av ett allmänt intresse som väger tyngre än den olägenhet som åtgärden medför.

18 § Ett yrkande om förbud enligt 17 § får inte bifallas utan att den som beslutet gäller och den som gjort anmälan enligt 7 § 2 fått tillfälle att yttra sig. Om koncentrationen ägt rum på det sätt som anges i 3 § andra meningen, är det tillräckligt att förvärvaren har fått tillfälle att yttra sig.

Finns det synnerliga skäl, får ett förbud enligt 17 § meddelas omedelbart att gälla till dess att något annat beslutas, utan att de som avses i första stycket fått tillfälle att yttra sig.

Om rättegång inte pågår, ska ett yrkande om förbud enligt 17 § framställas skriftligen.

19 § Ett förbud enligt 17 § som har beslutats då rättegång inte pågår ska omedelbart hävas om Konkurrensverket inte väcker talan enligt 13 §. Detsamma gäller om verket beslutar att lämna företagskoncentrationen utan åtgärd.

Rättskraft och omprövning

20 § Har rätten lämnat en talan om förbud enligt 1 § eller åläggande enligt 2 § utan bifall, får frågan prövas på nytt, om part eller annan medverkande i företagskoncentrationen har lämnat oriktiga uppgifter om sakförhållanden av väsentlig betydelse för avgörandet. Talan ska väckas inom ett år från det att saken slutligt har avgjorts.

21 § Ett förbud enligt 1 § eller ett åläggande enligt 2 § får omprövas, om det finns anledning att upphäva eller mildra förbudet eller åläggandet därför att detta inte längre behövs eller inte längre är lämpligt.

Talan om omprövning ska väckas vid Stockholms tingsrätt av Konkurrensverket eller av någon som berörs av avgörandet.

5 kap. Utredning av konkurrensärenden

Utredning initierad av Konkurrensverket

1 § Om det behövs för att Konkurrensverket ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt denna lag, får verket ålägga

1. ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat,

2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken att inställa sig för förhör på tid och plats som verket bestämmer, eller

3. en kommun eller ett landsting som driver verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur att redovisa kostnader och intäkter i verksamheten.

Ett åläggande enligt första stycket gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

2 § Vid förhör enligt 1 § första stycket 2 ska utsaga av den som förhörs upptecknas. Utsagan ska läsas upp eller tillfälle ges den förhörde att på annat sätt granska uppteckningen.

Uppteckning och granskning ska ske innan förhöret avslutats eller, om förhöret är särskilt omfattande eller behandlar komplicerade sakförhållanden, så snart som möjligt därefter.

Den förhörde ska tillfrågas om han eller hon har något att invända mot innehållet i uppteckningen. En invändning som inte medför någon ändring ska antecknas. Efter granskningen får uppteckningen inte ändras.

3 § Stockholms tingsrätt får på ansökan av Konkurrensverket besluta att verket får genomföra en undersökning hos ett företag för att utreda om det har överträtt förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 81 eller 82 i EG-fördraget, om

1. det finns anledning att anta att en överträdelse har skett,

2. företaget inte rättar sig efter ett åläggande enligt 1 § första stycket 1 eller det annars finns risk för att bevis undanhålls eller förvanskas, och

3. vikten av att åtgärden vidtas är tillräckligt stor för att uppväga det intrång eller annat men som åtgärden innebär för den som drabbas av åtgärden.

4 § Ett beslut enligt 3 § får avse även ett annat företag än det som är föremål för utredning, om

1. det som föreskrivs i 3 § första stycket 1 och 3 är uppfyllt,

2. det finns särskild anledning att anta att bevis finns hos företaget, och

3. företaget inte rättar sig efter ett åläggande enligt 1 § första stycket 1 eller det annars finns risk för att bevis undanhålls eller förvanskas.

5 § Ett beslut enligt 3 § får avse även bostäder och andra utrymmen som nyttjas av styrelseledamöter och anställda i det företag som är föremål för utredning, om

1. det som föreskrivs i 3 § 1 och 3 är uppfyllt,

2. det finns särskild anledning att anta att bevis finns hos den som ansökan avser,

3. den som ansökan avser inte rättar sig efter ett åläggande enligt 1 § första stycket 1 eller det annars finns risk för att bevis undanhålls eller förvanskas, och

4. utredningen avser en allvarlig överträdelse.

6 § När Konkurrensverket genomför en undersökning har verket rätt att

1. granska bokföring och andra affärshandlingar,
2. ta kopior av eller göra utdrag ur bokföring och affärshandlingar,
3. begära muntliga förklaringar direkt på platsen, och
4. få tillträde till lokaler, markområden, transportmedel och andra utrymmen.

7 § Ett beslut om undersökning får meddelas utan att den som ansökan avser får tillfälle att yttra sig, om det kan befaras att undersökningen annars skulle förlora i betydelse.

Beslut enligt första stycket ska sändas endast till Konkurrensverket. När undersökningen börjar ska verket överlämna ett exemplar av beslutet till den hos vilken undersökningen ska genomföras.

8 § Ett beslut om undersökning ska innehålla uppgifter om

1. föremålet för och syftet med undersökningen,
2. tidpunkten när undersökningen ska börja, och
3. Konkurrensverkets befogenheter enligt 6 §.

Beslut enligt första stycket gäller omedelbart, om rätten inte bestämmer något annat.

9 § Den som Konkurrensverket ska genomföra en undersökning hos har rätt att tillkalla ett juridiskt biträde.

I avvaktan på att ett sådant biträde inställer sig får Konkurrensverket inte påbörja undersökningen. Detta gäller dock inte, om

1. undersökningen härigenom onödigt fördröjs, eller
2. undersökningen har beslutats enligt 7 § första stycket.

10 § Konkurrensverket får begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra de åtgärder som avses i 6 § 1, 2 eller 4.

Vid handräckning gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning. Kronofogdemyndigheten ska dock inte underrätta den hos vilken undersökningen ska genomföras innan verkställighet sker.

11 § Åtgärder enligt 1 eller 6 § får inte avse en skriftlig handling

1. vars innehåll kan antas vara sådant att en advokat eller en advokats biträde inte får höras som vittne om innehållet, och

2. som innehåller av advokaten eller biträdet eller av den till förmån för vilken tystnadsplikten gäller.

Om Konkurrensverket anser att en viss handling bör omfattas av en undersökning och den som åtgärden avser åberopar att handlingen är skyddad enligt första stycket, ska handlingen omedelbart förseglas och skyndsamt överlämnas till Stockholms tingsrätt av Konkurrensverket.

Tingsrätten ska utan dröjsmål pröva om handlingen ska omfattas av Konkurrensverkets undersökning.

12 § Vid åtgärder som Konkurrensverket vidtar enligt 1 eller 6 § finns det inte någon skyldighet att röja företagshemligheter av teknisk natur.

13 § Den som är uppgiftsskyldig eller är föremål för undersökning enligt denna lag får inte betungas onödigt.

Utredning på begäran av EG-kommissionen eller myndighet i annan medlemsstat

14 § Bestämmelserna i 1 och 11–13 §§ om inhämtande av uppgifter gäller även när Konkurrensverket vidtar sådana åtgärder på begäran av en konkurrensmyndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen.

15 § Bestämmelserna i 3–13 §§ om undersökningar gäller även när Konkurrensverket vidtar sådana åtgärder på begäran av en konkurrensmyndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen.

16 § Bestämmelserna i 6 och 9–13 §§ gäller även när Konkurrensverket, på begäran av Europeiska gemenskapernas kommission, genomför en sådan undersökning som avses i artikel 22.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2003. Bestämmelsen i 9 § andra stycket första meningen gäller dock inte om det kan befaras att undersökningen skulle förlora i betydelse, om den inte påbörjas omedelbart.

Första stycket gäller även när Konkurrensverket på begäran av kommissionen genomför en sådan undersökning som avses i artikel 12.1 i rådets förordning (EG) nr 139/2004.

17 § När Europeiska gemenskapernas kommission har beslutat om en undersökning enligt artikel 20.4 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 eller enligt artikel 13.4 i rådets förordning (EG) nr 139/2004, får Kronofogdemyndigheten på ansökan av Konkurrensverket besluta om handräckning för att undersökningen ska kunna genomföras.

Vid handräckning enligt första stycket tillämpas 10 § andra stycket.

18 § Frågor om förhandsgodkännande enligt artikel 21.3 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 prövas av Stockholms tingsrätt på ansökan av Konkurrensverket.

Om beslut om förhandsgodkännande meddelats enligt första stycket, gäller bestämmelserna i 17 § om handräckning.

Rättslig hjälp åt myndighet i annan stat

19 § Konkurrensverket får meddela ett åläggande enligt 1 §, om det begärs av en myndighet i en stat med vilken Sverige har ingått en överenskommelse om rättslig hjälp i konkurrensärenden. Om åläggande meddelas ska bestämmelserna i 11–13 §§ gälla.

20 § Efter begäran av en myndighet i en stat med vilken Sverige har ingått en överenskommelse om rättslig hjälp i konkurrensärenden får Stockholms tingsrätt på ansökan av Konkurrensverket besluta att verket får genomföra en undersökning hos ett företag eller någon annan för att bistå den andra staten med att utreda om någon har överträtt den statens konkurrensregler, om

1. det som föreskrivs i 5 § 1–3 är uppfyllt, och

2. det förfarande som utreds är av ett slag som vid tillämpningen av denna lag eller Europeiska gemenskapens konkurrensregler skulle ha innefattat en överträdelse av förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 81

eller 82 i EG-fördraget, om något av dessa regelverk hade tillämpats på förfarandet.

I fall som avses i första stycket gäller bestämmelserna i 6–13 §§.

6 kap. Vite

Föreläggande av vite

1 § Ett förbud eller ett åläggande enligt 3 kap. 1, 2 eller 3 §, 4 kap. 1, 2, 3 §, 12 § tredje stycket eller 17 § eller 5 kap. 1 § får förenas med vite. Också ett beslut om undersökning enligt 5 kap. 3 eller 20 § får förenas med vite. Konkurrensverket får förena ett beslut om fullgörande av skyldigheter enligt 4 kap. 6 § eller 7 § 1 med vite.

Konkurrensverket får förena ett beslut att godta ett åtagande som har lämnats enligt 3 kap. 4 § första stycket eller enligt 4 kap. 4 § med vite. Ett sådant beslut gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

Utdömmande av vite

2 § Talan om att döma ut vite som förelagts med stöd av denna lag förs av Konkurrensverket vid tingsrätt. I fråga om vite som Marknadsdomstolen har förelagt på talan av ett företag får talan om att döma ut vitet föras även av det företaget.

Stockholms tingsrätt är alltid behörig att pröva en talan enligt första stycket.

7 kap. Överklagande

1 § Beslut av Konkurrensverket i följande frågor får överklagas hos Marknadsdomstolen:

1. åtgärder enligt 2 kap. 3 § andra stycket,
2. ålägganden som verket har meddelat enligt 3 kap. 1 § första stycket eller 3 §,
3. beslut enligt 3 kap. 4 § andra stycket,
4. förbud eller ålägganden enligt 4 kap. 12 § tredje stycket,
5. ålägganden enligt 5 kap. 1 §, och
6. återkallelser av undantag enligt artikel 29.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2003.

Andra beslut av Konkurrensverket enligt denna lag får inte överklagas.

2 § Domar och beslut av Stockholms tingsrätt i mål och ärenden enligt denna lag överklagas hos Marknadsdomstolen. För domar och beslut i mål om skadestånd gäller detta dock endast när ett sådant mål handlagts gemensamt med ett mål om konkurrensskadeavgift enligt 8 kap. 7 §.

Första stycket gäller inte i mål där talan förs om att döma ut vite enligt 6 kap. 2 §.

Beslut av tingsrätten i fråga som avses i 4 kap. 17 § får överklagas särskilt.

8 kap. Handläggningen i domstol

Tillämpligt regelsystem

1 § Om något annat inte följer av denna lag tillämpas i domstol de bestämmelser som anges i 2–4 §§.

I andra fall än som avses i första stycket tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden.

2 § Bestämmelserna i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten tillämpas i mål som avses i

- 3 kap. 2 och 5 §§,
- 3 kap. 21 § och 4 kap. 17 §, även om någon talan inte väckts, och
- 4 kap. 13 och 20 §§ samt 21 § andra stycket.

3 § I mål om undanröjande av godkänt avgiftsföreläggande enligt 3 kap. 19 § tillämpas följande bestämmelser.

Vid handläggningen i Stockholms tingsrätt tillämpas 52 kap. 2, 3 och 5–12 §§ rättegångsbalken. Bestämmelser som avser hovrätt gäller därvid i stället för tingsrätten.

I fråga om överklagande av tingsrättens beslut med anledning av klagan på avgiftsföreläggande gäller 49 och 52 kap. rättegångsbalken. Det som där sägs om hovrätten gäller i stället Marknadsdomstolen.

Tingsrätten och Marknadsdomstolen får besluta att ett avgiftsföreläggande tills vidare inte får verkställas.

4 § I mål om utdömmande av vite enligt 6 kap. 2 § tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om brottmål.

5 § I mål och ärenden enligt 7 kap. 2 § ska det som sägs om hovrätten i 49, 50 och 52 kap. rättegångsbalken samt 39 § första stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden i stället gälla Marknadsdomstolen.

Gemensam handläggning

6 § Mål och ärende enligt denna lag som handläggs av samma domstol får handläggas gemensamt, om det är till fördel för utredningen. Handläggningen ska ske enligt 2 §.

Första stycket gäller inte för mål enligt 6 kap. 2 §. Detsamma gäller mål om skadestånd, om inte sådant mål handläggs gemensamt med mål om konkurrensskadeavgift enligt 7 §.

Vid gemensam handläggning i Marknadsdomstolen av mål som avses i 3 kap. 2 § och ärende enligt denna lag ska bestämmelserna i rättegångsbalken om rättegången i tingsrätt tillämpas. I andra fall tillämpas vid gemensam handläggning i Marknadsdomstolen rättegångsbalkens regler om rättegången i hovrätt.

7 § Stockholms tingsrätt får, om det är lämpligt, besluta att ett mål om skadestånd ska handläggas gemensamt med ett mål om konkurrensskadeavgift. Om en fortsatt gemensam handläggning skulle medföra väsentliga olägenheter, får tingsrätten besluta att särskilja målen.

Tingsrättens sammansättning

8 § Vid huvudförhandling i sådana mål som avses i 7 kap. 2 § första stycket och som inte gäller vite ska tingsrätten bestå av fyra ledamöter, av vilka två ska vara lagfarna domare och två ekonomiska experter. En av de lagfarna domarna ska vara rättens ordförande.

Om någon av ledamöterna får förhinder efter det att huvudförhandlingen har påbörjats, är rätten ändå domför.

Vid huvudförhandling i fall som avses i 1 kap. 3 a § andra eller tredje stycket rättegångsbalken ska tingsrätten bestå av en lagfaren domare. I sådana fall får även en ekonomisk expert delta.

9 § När mål avgörs utan huvudförhandling och när frågor som hör till rättegången prövas består tingsrätten av en lagfaren domare. I sådana fall får även en ekonomisk expert delta. Om det finns särskilda skäl med hänsyn till målets eller frågans beskaffenhet, får tingsrätten ha den sammansättning som anges i 8 § första stycket.

10 § När tingsrätten prövar ärenden enligt 5 kap. 3 §, 11 § tredje stycket, 18 eller 20 § i sak ska tingsrätten ha den sammansättning som anges i 8 § första stycket. Om det är tillräckligt med hänsyn till ärendets beskaffenhet, får tingsrätten bestå av en lagfaren domare eller av en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

Vid annan handläggning av ärenden ska tingsrätten bestå av en lagfaren domare eller av en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

11 § Regeringen förordnar för viss tid dem som ska tjänstgöra som ekonomiska experter i Stockholms tingsrätt.

Om det deltar en ekonomisk expert i behandlingen av ett mål eller ärende och det då inträffar något som medför att förordnandet ska upphöra att gälla, ska förordnandet trots detta anses ha fortsatt giltighet i fråga om det pågående målet eller ärendet.

Den som ska tjänstgöra som ekonomisk expert ska vara svensk medborgare och får inte vara underårig eller i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Konkurrensverket som part

12 § För Konkurrensverket som part i mål enligt denna lag gäller i fråga om föreläggande för part och parts utelämnande det som i rättegångsbalken är föreskrivet för åklagare.

Yttrande från annan än part

13 § Ett yttrande som har lämnats av Europeiska gemenskapernas kommission eller Konkurrensverket med tillämpning av artikel 15 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 får beaktas av rätten utan att det åberopas av part. Parterna ska ges tillfälle att yttra sig över yttrandet.

Förhör i domstol

14 § Vid förhör i domstol med en part eller någon annan ska 36 kap. 16 § andra stycket rättegångsbalken tillämpas i fråga om det som han eller hon har berättat vid ett förhör enligt 5 kap. 1 § hos Konkurrensverket.

Rättegångskostnader

15 § I mål och ärenden enligt denna lag tillämpas i fråga om rättegångskostnader 31 kap. rättegångsbalken, om inte något annat anges i denna lag.

I mål som avses i 3 kap. 2 § och i mål om skadestånd tillämpas 18 kap. rättegångsbalken. Om det finns särskilda skäl, får Marknadsdomstolen i ett mål som avses i 3 kap. 2 § besluta att var och en av parterna ska svara för sina rättegångskostnader.

16 § I mål enligt 3 kap. 5 § får ersättning för rättegångskostnad utgå för skäligen kostnad som uppkommit efter det att part fått tillfälle att yttra sig över Konkurrensverkets utkast till stämningsansökan. I ett sådant mål får ersättning till staten utgå för Konkurrensverkets kostnader som därefter uppstått på grund av att part uppsåtligen eller genom vårdslöshet orsakat onödig rättegång.

17 § I mål enligt 4 kap. 13 § får ersättning för rättegångskostnad utgå för skäligen kostnad som uppkommit efter det att part fått tillfälle att yttra sig över Konkurrensverkets utkast till stämningsansökan. Avskrivs ett sådant mål på grund av att Konkurrensverket har återkallat sin talan, svarar inte staten för parternas rättegångskostnader. Detta gäller endast när återkallelsen beror på att parterna i företagskoncentrationen återkallat sin anmälan till Konkurrensverket.

18 § Har mål om skadestånd handlagts gemensamt med mål om konkurrensskadeavgift svarar den som fört talan om skadestånd endast för den särskilda kostnad som denne orsakat. För sådan kostnad svarar inte part som yrkat konkurrensskadeavgift.

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008, då konkurrenslagen (1993:20) ska upphöra att gälla samt lagen (2005:702) om ändring i konkurrenslagen (1993:20) utgå.

2. Förbuden i 2 kap. 1 och 7 §§ gäller även i fråga om avtal som föreligger eller förfaranden som tillämpas när denna lag träder i kraft, om inte avtalet eller förfarandet är tillåtet enligt äldre bestämmelser. Detsamma gäller i fråga om avtal som förelegat eller förfaranden som tillämpats före ikraftträdande av denna lag.

3. Domar och beslut som har meddelats enligt den äldre lagen ska fortfarande gälla, om inte annat föreskrivs i punkt 4 - 6.

4. I fråga om undantag som har beslutats enligt 8 § konkurrenslagen (1993:20) i dess lydelse före den 1 juli 2004 tillämpas då gällande bestämmelser så länge undantaget gäller enligt beslutet om detta. Ett

beslut om undantag ska dock efter ikraftträdandet inte kunna förnyas enligt 11 eller 16 § i den äldre lagens lydelse före den 1 juli 2004.

5. I fråga om undantag som gäller till följd av bestämmelsen i 13 § konkurrenslagen (1993:20) i dess lydelse före den 1 juli 2004 tillämpas då gällande bestämmelser.

6. I fråga om icke-ingripandebesked som har beslutats före den 1 juli 2004 tillämpas då gällande bestämmelser i konkurrenslagen (1993:20).

7. Konkurrensskadeavgift får påföras för överträdelser av förbuden i artikel 81 eller 82 i EG-fördraget såvitt avser tid efter den 1 januari 2001.

8. För överträdelser som begåtts före den 1 augusti 2005 ska vid bestämmande av konkurrensskadeavgiften inte beaktas att företaget tidigare överträtt förbuden i artikel 81 eller 82 i EG-fördraget.

9. Bestämmelsen i 3 kap. 20 § tillämpas även på överträdelser som har begåtts före ikraftträdandet, om inte möjligheten att påföra konkurrensskadeavgift har bortfallit dessförinnan enligt äldre bestämmelser.

10. För fordringar på skadestånd som har uppkommit före den 1 augusti 2005 ska rätten till ersättning anses ha fallit bort om talan inte väcks inom fem år från det att skadan uppkom.

11. Beträffande företagskoncentrationer som har uppstått före ikraftträdandet gäller den äldre konkurrenslagen.

12. I fråga om mål och ärenden som före ikraftträdandet är anhängiggjorda vid domstol ska äldre bestämmelser tillämpas.

2 Förslag till lag om gruppundantag för konkurrensbegränsande avtal om viss taxisamverkan

Härigenom föreskrivs följande.

1 § I denna lag finns bestämmelser om gruppundantag från förbudet i 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000) för avtal som ingåtts på annat sätt än muntligen mellan taxiföretag eller mellan en beställningscentral och taxiföretag och som avser gemensam transportverksamhet genom samverkan i en beställningscentral eller på annat sätt. Bestämmelserna gäller dock endast om avtalet ingåtts i syfte att uppnå effektivitetsvinster eller andra sådana ekonomiska fördelar.

Bestämmelserna gäller i den mån undantag från förbudet i 2 kap. 1 § konkurrenslagen inte följer av 2 kap. 5 § samma lag.

2 § Med *taxiföretag* avses i denna lag företag som tillhandahåller eller utför taxitjänster eller därmed jämförbara transporttjänster.

Med *beställningscentral* avses en gemensam eller fristående funktion som tar emot beställningar och fördelar transportuppdrag mellan taxiföretag. Funktionen kan även utföra sådan verksamhet som har samband därmed.

3 § Undantag gäller för gemensam inköpsverksamhet och skydd av affärshemligheter.

4 § Undantag gäller även för förfaranden som avser

1. gemensam marknadsföring i form av annonsering och annan reklam, marknadsprofil eller liknande, samt samarbete om priset för tjänsten som den gemensamma marknadsföringen avser,

2. uppsägningstid för anslutet taxiföretag, om tiden inte överstiger sex månader från uppsägningstillfället eller, i fråga om en ekonomisk förening, villkor att uppsägning inte får göras förrän efter viss tid från inträdet om tiden inte uppgår till sex månader eller mer,

3. skyldighet för anslutet taxiföretag att utföra köruppdrag och ställa bilar till förfogande i enlighet med fastställd servicenivå,

4. skyldighet för anslutet taxiföretag att under avtalstiden inte konkurrera med den gemensamma transportverksamheten, och

5. skyldighet för anslutet taxiföretag att överlåta sina affärsförbindelser, inklusive rätten att fastställa priset till kund, till beställningscentralen.

Undantag enligt första stycket gäller endast om

1. de där angivna förfarandena är påkallade för att uppnå syftet med den gemensamma transportverksamheten, och

2. de samverkande taxiföretagen under ett räkenskapsår, och beräknat för hela den perioden, svarar för högst 35 procent av marknaden för de tjänster som avtalet avser.

5 § Undantagen enligt 3 och 4 §§ gäller endast under förutsättning att avtalen uppfyller förutsättningarna för undantag enligt 2 kap. 2 § konkurrenslagen (2008:000).

Av 2 kap. 3 § konkurrenslagen följer att Konkurrensverket kan besluta att ett enskilt avtal, som till följd av ett gruppundantag enligt denna lag är undantaget från förbudet i 2 kap. 1 § samma lag, inte ska omfattas av undantaget om avtalet har följder som är oförenliga med 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

6 § Uppfylls inte villkor som föreskrivits i 4 eller 5 § för att undantag ska gälla för ett visst förfarande, upphör undantaget att gälla endast i fråga om detta förfarande.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

3 Förslag till lag om gruppundantag för vertikala konkurrensbegränsande avtal

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag tillämpas på avtal som ingås mellan två eller flera företag vilka, inom ramen för avtalet, är verksamma i olika led i en produktions- eller distributionskedja, och som avser villkoren för parternas inköp, försäljning eller återförsäljning av vissa varor eller tjänster (vertikala avtal).

Bestämmelsen i 1 kap. 6 § konkurrenslagen (2008:000) ska även tillämpas på avtal enligt denna lag.

2 § Under de villkor som följer av 3 § gäller för sådana vertikala avtal vilka innehåller konkurrensbegränsningar (vertikala begränsningar) och som omfattas av 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000) undantag från förbudet i samma paragraf mot sådana avtal. Undantag gäller dock endast för sådana grupper av avtal som uppfyller förutsättningarna för undantag i 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

Av 2 kap. 3 § konkurrenslagen följer att Konkurrensverket kan besluta att ett enskilt avtal, som till följd av ett gruppundantag enligt denna lag är undantaget från förbudet i 2 kap. 1 § samma lag, inte ska omfattas av undantaget om avtalet har följder som är oförenliga med 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

3 § I fråga om avtalen tillämpas bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 2790/1999 av den 22 december 1999 om tillämpningen av artikel 81.3 i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden¹ på motsvarande sätt, med undantag av artiklarna 2.1, 6–8 samt 12 och 13. Dock ska i artikel 1 c) ”gemenskapen” ersättas med ”Sverige” samt i artikel 1 g) ”artikel 81.1 i fördraget” och i artikel 2.2 ”artikel 81” ersättas med ”2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000)”. Vidare ska hänvisningar till undantaget i artikel 2 avse 2 § i förening med 1 §.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

¹ EGT L 336, 22.12.1999, s. 21 (Celex 31999R2790).

4 Förslag till lag om gruppundantag för konkurrensbegränsande specialiseringsavtal

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag tillämpas på följande avtal som ingås mellan två eller flera företag (avtalsparterna) om villkoren för deras produktspecialisering (specialiseringsavtal):

1. Avtal om ensidig specialisering, varigenom den ena avtalsparten åtar sig att upphöra med eller avstå från tillverkning av vissa produkter och att köpa dessa av ett konkurrerande företag, medan det sistnämnda företaget åtar sig att tillverka och leverera produkterna i fråga.

2. Avtal om ömsesidig specialisering, varigenom två eller flera avtalsparter ömsesidigt åtar sig att upphöra med eller avstå från tillverkning av vissa olika produkter och att i stället köpa dessa från de andra avtalsparterna som åtar sig att leverera dem.

3. Avtal om gemensam produktion, varigenom två eller flera avtalsparter åtar sig att gemensamt tillverka vissa produkter.

Bestämmelsen i 1 kap. 6 § konkurrenslagen (2008:000) ska även tillämpas på avtal enligt denna lag.

2 § Under de villkor som följer av 3 § gäller för sådana specialiseringsavtal vilka innehåller konkurrensbegränsningar som omfattas av 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000) undantag från förbudet i samma paragraf mot sådana avtal. Undantag gäller dock endast för sådana grupper av avtal som uppfyller förutsättningarna för undantag i 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

Av 2 kap. 3 § konkurrenslagen följer att Konkurrensverket kan besluta att ett enskilt avtal, som till följd av ett gruppundantag enligt denna lag är undantaget från förbudet i 2 kap. 1 § samma lag, inte ska omfattas av undantaget om avtalet har följder som är oförenliga med 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

3 § I fråga om avtalen tillämpas bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 2658/2000 av den 29 november 2000 om tillämpning av artikel 81.3 i fördraget på grupper av specialiseringsavtal¹ på motsvarande sätt, med undantag av artiklarna 1.1 samt 7–9. Dock ska i artikel 3–5 ”artikel 1” bytas mot ”2 § i förening med 1 §”.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

¹ EGT L 304, 5.12.2000, s. 3 (Celex 32000R2658).

5 Förslag till lag om gruppundantag för konkurrensbegränsande avtal om forskning och utveckling

Häri genom föreskrivs följande.

1 § Denna lag tillämpas på avtal som ingås mellan två eller flera företag (avtalsparterna) om villkoren för hur de ska bedriva

1. gemensam forskning och utveckling avseende varor eller metoder och gemensamt utnyttjande av forsknings- och utvecklingsresultaten,

2. gemensamt utnyttjande av resultaten av sådan forskning och utveckling avseende produkter eller metoder som bedrivits gemensamt inom ramen för ett tidigare ingånget avtal mellan samma parter, eller

3. gemensam forskning och utveckling avseende varor eller metoder utan gemensamt utnyttjande av resultaten.

Bestämmelsen i 1 kap. 6 § konkurrenslagen (2008:000) ska även tillämpas på avtal enligt denna lag.

2 § Under de villkor som följer av 3 § gäller för sådana avtal om forskning och utveckling vilka innehåller konkurrensbegränsningar som omfattas av 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000) undantag från förbudet i samma paragraf mot sådana avtal. Undantag gäller dock endast för sådana grupper av avtal som uppfyller förutsättningarna för undantag i 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

Av 2 kap. 3 § konkurrenslagen följer att Konkurrensverket kan besluta att ett enskilt avtal, som till följd av ett gruppundantag enligt denna lag är undantaget från förbudet i 2 kap. 1 § samma lag, inte ska omfattas av undantaget om avtalet har följder som är oförenliga med 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

3 § I fråga om avtalen tillämpas bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 2659/2000 av den 29 november 2000 om tillämpning av artikel 81.3 i fördraget på grupper av avtal om forskning och utveckling¹ på motsvarande sätt, med undantag av artiklarna 1.1, 4.2 samt 7–9. Dock ska i artikel 3–5 ”artikel 1” bytas mot ”2 § i förening med 1 §”. Vidare ska i artikel 5.1 e, g och i–j uttrycken ”på den inre marknaden” och ”inom den inre marknaden” ersättas med ”i landet” samt i punkt j ”gemenskapen” ersättas med ”landet”. Slutligen ska i artikel 4.1 ”Om de deltagande företagen inte är konkurrerande företag, ska undantag enligt artikel 1” ersättas med ”Undantaget enligt artikel 1 ska”.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

¹ EGT L 304, 5.12.2000, s. 7 (Celex 32000R2659).

6 Förslag till lag om gruppundantag för vertikala konkurrensbegränsande avtal inom motorfordonssektorn

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag tillämpas på vertikala avtal, om de avser villkoren för parternas inköp, försäljning eller återförsäljning av nya motorfordon, reservdelar för motorfordon eller reparations- och underhållstjänster för motorfordon.

Bestämmelsen i 1 kap. 6 § konkurrenslagen (2008:000) ska även tillämpas på avtal enligt denna lag.

2 § Under de villkor som följer av 3 § gäller för sådana avtal som avses i 1 § vilka innehåller konkurrensbegränsningar (vertikala begränsningar) och som omfattas av 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000) undantag från förbudet i samma paragraf mot sådana avtal. Undantag gäller dock endast för sådana grupper av avtal som uppfyller förutsättningarna för undantag i 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

Av 2 kap. 3 § konkurrenslagen följer att Konkurrensverket kan besluta att ett enskilt avtal, som till följd av ett gruppundantag enligt denna lag är undantaget från förbudet i 2 kap. 1 § samma lag, inte ska omfattas av undantaget om avtalet har följder som är oförenliga med 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

3 § I fråga om avtalen tillämpas bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 1400/2002 av den 31 juli 2002 om tillämpningen av artikel 81.3 i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden inom motorfordonssektorn¹ på motsvarande sätt, med undantag av artiklarna 2.1, 6 och 7 samt 10–12. Dock ska i artikel 1.1 d ”artikel 81.1 i fördraget” och i artikel 2.2 a ”artikel 81” ersättas med ”2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000)” samt i artikel 1.1 e ”den gemensamma marknaden” ersättas med ”Sverige”. Vidare ska hänvisningar till undantaget avse 2 § i förening med 1 §.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

¹ EGT L 203, 1.8.2002, s. 30 (Celex 32002R1400).

7 Förslag till lag om gruppundantag för vissa konkurrensbegränsande avtal inom försäkringssektorn

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag tillämpas på avtal som ingås mellan två eller flera företag inom försäkringssektorn i följande avseenden:

1. Att gemensamt utarbeta och sprida
 - beräkningar av genomsnittskostnaden för att i det förflutna täcka en viss risk,
 - dödlighetstabeller samt tabeller över sjukdoms-, olycks- och invalidfrekvenser i samband med försäkringar som innehåller ett sparmoment.
2. Att gemensamt genomföra undersökningar om de sannolika effekterna av allmänna omständigheter utanför de berörda företagen, antingen om frekvensen eller storleken på framtida försäkringsfall för en viss risk eller riskkategori eller om lönsamheten för olika typer av investeringar samt sprida resultaten av dessa undersökningar.
3. Att gemensamt utarbeta och sprida icke-bindande standardvillkor för direktförsäkring.
4. Att gemensamt utarbeta och sprida icke-bindande modeller som beskriver avkastningen från ett försäkringsavtal som omfattar ett sparmoment.

5. Att bilda och driva grupper av försäkringsföretag eller grupper av försäkrings- och återförsäkringsföretag för gemensam täckning av en viss riskkategori i form av samförsäkring eller samåterförsäkring.

6. Att utarbeta, erkänna och sprida

- tekniska specifikationer, regler eller riktlinjer för sådana säkerhetsanordningar för vilka det på gemenskapsnivå inte finns specifikationer, klassifikationssystem, regler, förfaranden eller riktlinjer, harmoniserade i enlighet med gemenskapslagstiftningen om fri rörlighet för varor, eller förfaranden för att bedöma om säkerhetsanordningarna uppfyller specifikationerna, reglerna eller riktlinjerna för att godkänna dessa anordningar,

– tekniska specifikationer, regler eller riktlinjer för installation och underhåll av säkerhetsanordningar, och förfaranden för att bedöma om företag som installerar och underhåller säkerhetsanordningar uppfyller sådana specifikationer, regler och riktlinjer för att godkänna dessa företag.

Bestämmelsen i 1 kap. 6 § konkurrenslagen (2008:000) ska även tillämpas på avtal enligt denna lag.

2 § Under de villkor som följer av 3 § gäller för sådana avtal som avses i 1 § vilka innehåller konkurrensbegränsningar och som omfattas av 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000) undantag från förbudet i samma paragraf mot sådana avtal. Undantag gäller dock endast för sådana grupper av avtal som uppfyller förutsättningarna för undantag i 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

Av 2 kap. 3 § konkurrenslagen följer att Konkurrensverket kan besluta att ett enskilt avtal, som till följd av ett gruppundantag enligt denna lag är undantaget från förbudet i 2 kap. 1 § samma lag, inte ska omfattas av

undantaget om avtalet har följder som är oförenliga med 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

3 § I fråga om avtalen tillämpas bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 358/2003 av den 27 februari 2003 om tillämpningen av artikel 81.3 i fördraget på vissa grupper av avtal, beslut och samordnade förfaranden inom försäkringssektorn¹ på motsvarande sätt, med undantag av artiklarna 1 samt 10–12. Dock ska hänvisningar till undantaget i artikel 1 avse 2 § i förening med 1 §, varvid den bokstavs-beteckning som anges i artikel 1 ska avse motsvarande sifferbeteckning i 1 §.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

¹ EUT L 53, 28.2.2003, s. 8 (Celex 32000R0358).

8 Förslag till lag om gruppundantag för konkurrensbegränsande avtal om tekniköverföring

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag tillämpas på sådana avtal om tekniköverföring som ingåtts av två företag och som tillåter produktion av avtalsprodukterna.

Bestämmelsen i 1 kap. 6 § konkurrenslagen (2008:000) ska även tillämpas på avtal enligt denna lag.

2 § Under de villkor som följer av 3 § gäller för sådana avtal om tekniköverföring vilka innehåller konkurrensbegränsningar och som omfattas av 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000) undantag från förbudet i samma paragraf mot sådana avtal. Undantaget ska gälla till dess att de immateriella rättigheterna till den licensierade tekniken har upphört att gälla, förfallit eller förklarats ogiltiga eller, i fråga om know-how, så länge som denna förblir hemlig, utom då denna know-how blir allmänt tillgänglig till följd av en åtgärd som vidtas av licenstagaren, varvid undantaget ska gälla lika länge som avtalet. Undantag gäller dock endast för sådana grupper av avtal som uppfyller förutsättningarna för undantag i 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

Av 2 kap. 3 § konkurrenslagen följer att Konkurrensverket kan besluta att ett enskilt avtal, som till följd av ett gruppundantag enligt denna lag är undantaget från förbudet i 2 kap. 1 § samma lag, inte ska omfattas av undantaget om avtalet har följder som är oförenliga med 2 kap. 2 § konkurrenslagen.

3 § I fråga om avtalen tillämpas bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 772/2004 av den 7 april 2004 om tillämpningen av artikel 81.3 i fördraget på grupper av avtal om tekniköverföring¹ på motsvarande sätt, med undantag av artiklarna 2, 6, 7 och 9–11. Vidare ska hänvisningar till undantaget i artikel 2 avse 2 § i förening med 1 §.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

¹ EUT L 123, 27.4.2004, s. 11 (Celex 32004R07772).

9 Förslag till lag om upphävande av lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende vid upphandling

Härigenom föreskrivs att lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende vid upphandling¹ ska upphöra att gälla vid utgången av oktober 2008. Lagen gäller dock fortfarande för ärenden som anhängiggjorts vid Marknadsdomstolen före nämnda tidpunkt.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2007:1098.

10 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 1 och 14 §§ samt rubriken närmast före 3 kap. 14 § utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

1 §¹

Verkställighet får under de förutsättningar som anges i detta kapitel äga rum på grund av följande exekutionstitlar:

1. domstols dom, utslag eller beslut,
2. förlikning som är stadfäst av domstol,
3. godkänt strafföreläggande eller godkänt föreläggande av ordningsbot,
4. skiljedom,
5. förbindelse angående underhållsbidrag,
6. förvaltningsmyndighets beslut som enligt särskild föreskrift får verkställas,
7. handling som enligt särskild föreskrift får läggas till grund för verkställighet,
8. Kronofogdemyndighetens utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning.

Verkställighet får under de förutsättningar som anges i detta kapitel äga rum på grund av följande exekutionstitlar:

1. domstols dom, utslag eller beslut,
2. förlikning som är stadfäst av domstol,
3. godkänt strafföreläggande, godkänt föreläggande av ordningsbot eller godkänt avgiftsföreläggande,
4. skiljedom,
5. förbindelse angående underhållsbidrag,
6. förvaltningsmyndighets beslut som enligt särskild föreskrift får verkställas,
7. handling som enligt särskild föreskrift får läggas till grund för verkställighet, och
8. Kronofogdemyndighetens utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning.

Vad som i balken sägs om dom gäller, om ej annat föreskrivs, i tillämpliga delar även domstols utslag eller beslut samt Kronofogdemyndighetens utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning.

Strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot

Strafföreläggande, föreläggande av ordningsbot och avgiftsföreläggande

14 §

Godkänt strafföreläggande och godkänt föreläggande av ordningsbot verkställs såsom lagakraftäggande dom.

¹ Senaste lydelse 2006:672.

Första stycket gäller även för avgiftsföreläggande som har godkänts enligt 3 kap. 18 § konkurrenslagen (2008:000).

Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 och 9 §§ lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m. ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2007/08:115 Föreslagen lydelse

- 1 §¹**
- Marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt
1. konkurrenslagen (1993:20),
 2. marknadsföringslagen (2008:000),
 3. lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden,
 4. lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare,
 5. *lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling,*
 6. lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer,
 7. försäkringsavtalslagen (2005:104),
 8. lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.,
 9. lagen (2006:484) om franchisegivares informations- skyldighet,
 10. luftfartslagen (1957:297).
- Bestämmelserna i 14–22 §§ tillämpas inte i mål eller ärenden enligt konkurrenslagen, marknadsföringslagen, försäkringsavtalslagen, lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen om franchisegivares informations- skyldighet *eller* luftfartslagen. I mål enligt marknadsföringslagen, försäkringsavtalslagen eller lagen om franchisegivares informations- skyldighet
- Marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt
1. konkurrenslagen (2008:000),
 2. marknadsföringslagen (2008:000),
 3. lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden,
 4. lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare,
 5. lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer,
 6. försäkringsavtalslagen (2005:104),
 7. lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.,
 8. lagen (2006:484) om franchisegivares informations- skyldighet,
 9. luftfartslagen (1957:297), *och*
 10. *lagen (1986:436) om näringsförbud.*
- Bestämmelserna i 14–22 §§ tillämpas inte i mål eller ärenden enligt konkurrenslagen, marknadsföringslagen, försäkringsavtalslagen, lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen om franchisegivares informations- skyldighet, luftfartslagen *eller lagen om näringsförbud*. I mål enligt marknadsföringslagen, försäkringsavtalslagen eller lagen om franchise-

¹ Senaste lydelse 2006:1396.

tillämpas inte heller 13 a §. I stället gäller *vad som föreskrivs* i dessa lagar.

givares informationsskyldighet tillämpas inte heller 13 a §. I stället gäller *bestämmelserna* i dessa lagar.

[*Nuvarande lydelse*]

Föreslagen lydelse

9 §²

Marknadsdomstolen är beslutför, när ordföranden och tre andra ledamöter är närvarande.

Ordföranden får ensam på domstolens vägnar

1. vidta förberedande åtgärder,
2. meddela beslut om avskrivning,
3. besluta om rättelse av en dom eller ett beslut under de förutsättningar som anges i 17 kap. 15 § första stycket rättegångsbalken,
4. avslå en begäran om att domstolen *skall* pröva en fråga om interimistiskt förbud eller åläggande utan att motparten getts tillfälle att yttra sig.

Ordföranden får ensam på domstolens vägnar

1. vidta förberedande åtgärder,
2. meddela beslut om avskrivning,
3. besluta om rättelse av en dom eller ett beslut under de förutsättningar som anges i 17 kap. 15 § första stycket rättegångsbalken,
4. avslå en begäran om att domstolen *ska* pröva en fråga om interimistiskt förbud eller åläggande utan att motparten getts tillfälle att yttra sig, *och*
5. *meddela prövningstillstånd under de förutsättningar som anges i 2 kap. 4 § tredje stycket rättegångsbalken.*

Ordföranden får förordna sekreterare hos domstolen att ensam på domstolens vägnar vidta förberedande åtgärder.

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

2. För ärenden enligt lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende vid upphandling som anhängiggjorts vid Marknadsdomstolen före ikraftträdandet gäller 1 § första stycket 5 i sin äldre lydelse.

² Senaste lydelse 1999:115.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1845) om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas konkurrens- och statsstödsregler

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1845) om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas konkurrens- och statsstödsregler¹

dels att 2 a, 3 och 4 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast efter 1 § och närmast före 2 a § ska utgå,

dels att rubriken till lagen och 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag (1994:1845) om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas konkurrens- och statsstödsregler

Föreslagen lydelse

Lag (1994:1845) om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas statsstödsregler

1 §²

I denna lag finns bestämmelser om tillämpningen av *vissa av de konkurrensregler samt de regler om statsstöd som till följd av Sveriges anslutning till Europeiska unionen gäller här i landet.*

Bestämmelser om tillämpning av artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget finns också i konkurrenslagen (1993:20) och i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget.

I denna lag finns bestämmelser om tillämpningen av de regler om statsstöd som till följd av Sveriges anslutning till Europeiska unionen gäller här i landet.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

¹ Senaste lydelse av

2 a § 2000:1023

3 § 2005:597

4 § 2006:721.

² Senaste lydelse 2004:410. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

13 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1025) om innebörden av begreppen jordbruks-, trädgårds- och skogsprodukter i konkurrenslagen (1993:20)

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2000:1025) om innebörden av begreppen jordbruks-, trädgårds- och skogsprodukter i konkurrenslagen (1993:20) och 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag (2000:1025) om innebörden av begreppen jordbruks-, trädgårds- och skogsprodukter i konkurrenslagen (1993:20)

Föreslagen lydelse

Lag (2000:1025) om innebörden av begreppen jordbruks-, trädgårds- och skogsprodukter i konkurrenslagen (2008:000)

1 §

Med jordbruksprodukter avses i konkurrenslagen (1993:20) sådana varor i Kombinerade nomenklaturen enligt rådets förordning (EEG) 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan¹ som är upptagna i bilagan till denna lag.

Med jordbruksprodukter avses i konkurrenslagen (2008:000) sådana varor i Kombinerade nomenklaturen enligt rådets förordning (EEG) 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan¹ som är upptagna i bilagan till denna lag.

Med trädgårdsprodukter avses i nämnda lag sådana varor som är upptagna i kap. 6–8 i Kombinerade nomenklaturen. Med skogsprodukter avses sådana varor som anges i kap. 44, 47 och 48 i nomenklaturen.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

¹ EGT L 256, 7.9.1987, s. 1 (Celex 31987R2658).

14 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1986:436) om näringsförbud *dels* att nuvarande 8 b–8 d §§ ska betecknas 8 c–8 e §§, *dels* att 2, 3, nya 8 c–8 e, 10, 13, 17 och 22 §§ ska ha följande lydelse, *dels* att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 2 a och 8 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Näringsförbud får *också*, om det är påkallat från allmän synpunkt, meddelas den som försatts i konkurs och då var enskild näringsidkare, om han förfarit grovt otillbörligt mot sina borgenärer eller på annat sätt grovt åsidosatt vad som ålegat honom i näringsverksamhet.

Föreslagen lydelse

2 §

Näringsförbud får, om det är påkallat från allmän synpunkt, meddelas den som försatts i konkurs och då var enskild näringsidkare, om han *eller hon* förfarit grovt otillbörligt mot sina borgenärer eller på annat sätt grovt åsidosatt vad som ålegat honom *eller henne* i näringsverksamhet.

2 a §

Näringsförbud får, om det är påkallat från allmän synpunkt, meddelas den som i egenskap av enskild näringsidkare grovt har åsidosatt vad som ålegat honom eller henne i näringsverksamhet och därvid överträtt förbudet i 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000) eller i artikel 81 i EG-fördraget. Detta gäller dock bara om överträdelsen har inneburit att företag i samma produktions- eller handelsled fastställer försäljningspriser, begränsar eller kontrollerar produktion eller delar upp marknader.

3 §¹

Vid prövningen av om näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt *skall* särskilt beaktas om åsidosättandet varit systematiskt eller syftat till betydande vinning, om det medfört eller varit ägnat att medföra betydande skada eller om

Vid prövningen av om näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt *ska det* särskilt beaktas om åsidosättandet varit systematiskt eller syftat till betydande vinning, om det medfört eller varit ägnat att medföra betydande skada

¹ Senaste lydelse 1996:314.

näringsidkaren tidigare dömts för brott i näringsverksamhet.

Har näringsidkaren i näringsverksamheten gjort sig skyldig till brott för vilket det lägsta föreskrivna straffet är fängelse i sex månader, *skall* vid tillämpning av 1 § näringsförbud anses påkallat från allmän synpunkt, om inte särskilda skäl talar mot det.

Har näringsverksamhet bedrivits av en juridisk person får, under de förutsättningar som anges i 1–3 §§, näringsförbud meddelas, i fråga om

kommanditbolag: kompletär,

annat handelsbolag: bolagsman, aktiebolag och försäkringsbolag: ledamot och suppleant i styrelsen samt verkställande direktör och vice verkställande direktör,

bankaktiebolag, sparbank och ekonomisk förening: ledamot och suppleant i styrelsen,

eller om näringsidkaren tidigare dömts för brott i näringsverksamhet. *I fall som avses i 2 a § ska det även särskilt beaktas om förfarandet har varit ägnat att allvarligt hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen.*

Har näringsidkaren i näringsverksamheten gjort sig skyldig till brott för vilket det lägsta föreskrivna straffet är fängelse i sex månader, *ska* vid tillämpning av 1 § näringsförbud anses påkallat från allmän synpunkt, om inte särskilda skäl talar mot det.

I fall som avses i 2 a § ska näringsförbud inte anses påkallat från allmän synpunkt, om den som kan komma i fråga för ett sådant förbud själv eller inom ramen för den bedrivna näringsverksamheten har medverkat till att i väsentlig mån underlätta Konkurrensverkets utredning av överträdelsen. Det samma ska gälla för medverkan i utredningar som görs av en konkurrensmyndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller av Europeiska gemenskapernas kommission.

4 §²

Har näringsverksamhet bedrivits av en juridisk person får, under de förutsättningar som anges i 1–3 §§, näringsförbud meddelas, i fråga om

kommanditbolag: kompletär,

annat handelsbolag: bolagsman, aktiebolag och försäkringsbolag: ledamot och suppleant i styrelsen samt verkställande direktör och vice verkställande direktör,

bankaktiebolag, sparbank och ekonomisk förening: ledamot och suppleant i styrelsen,

² Senaste lydelse 2006:602.

europaisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige: företagsledare,

europabolag och europakooperativ med säte i Sverige: ledamot och suppleant i förvaltnings-, lednings eller tillsynsorgan samt verkställande direktör och vice verkställande direktör,

om denne begått brottet i näringsverksamheten eller innehade sin ställning när betalningen av skatt, tull eller avgift underläts eller den juridiska personen försattes i konkurs.

europaisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige: företagsledare,

europabolag och europakooperativ med säte i Sverige: ledamot och suppleant i förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan samt verkställande direktör och vice verkställande direktör,

om denne begått brottet i näringsverksamheten eller innehade sin ställning när betalningen av skatt, tull eller avgift underläts, den juridiska personen försattes i konkurs eller förbudet i 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000) eller artikel 81 i EG-fördraget överträdde.

Första stycket gäller också den som i annan egenskap än där sägs faktiskt har utövat ledningen av en näringsverksamhet eller utåt har framträtt som ansvarig för en enskild näringsverksamhet.

Under de förutsättningar som anges i 2 § får näringsförbud även meddelas den som innehade sin ställning enligt första stycket senare än ett år innan konkursansökan kom in till tingsrätten.

8 b §

Konkurrensverket får föra talan om näringsförbud i de fall som avses i 2 a § i samband med ett mål om konkurrensskadeavgift enligt 3 kap. 5 § konkurrenslagen (2008:000). Om inte annat följer av denna lag, tillämpas därvid bestämmelserna i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten. Vid omröstning gäller reglerna i 29 kap. rättegångsbalken.

Om Konkurrensverket inte för talan enligt första stycket, får verket i stället ansöka om näringsförbud. Ett sådant ärende om näringsförbud ska handläggas enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte annat följer av denna lag.

8 c §³

Ett ärende om näringsförbud tas upp av tingsrätten i den ort där näringsidkaren har sitt hemvist. Om näringsidkaren inte har hemvist i Sverige, tas ärendet upp av Stockholms tingsrätt.

I de fall som avses i 2 § får ärendet tas upp av den tingsrätt som handlägger eller har handlagt konkursen.

I fall som avses i 8 a § görs ansökan hos tingsrätten i den ort där näringsidkaren har sitt hemvist. Om näringsidkaren inte har hemvist i Sverige, tas ärendet upp av Stockholms tingsrätt.

Om ärendet gäller näringsförbud med stöd av 2 §, är även den tingsrätt som handlägger eller har handlagt konkursen behörig att pröva ärendet.

I fall som avses i 8 b § andra stycket görs ansökan hos Stockholms tingsrätt. Ett beslut av tingsrätten överklagas i sådant fall hos Marknadsdomstolen.

8 d §⁴

I ärenden som gäller näringsförbud *skall* tingsrätten hålla sammanträde, om detta inte är uppenbart obehövligt.

Om sammanträde hålls *skall* tingsrätten bestå av en lagfaren domare och tre nämndemän. Ärendet skall avgöras av samma domare.

I ärenden som gäller näringsförbud *ska* tingsrätten hålla sammanträde, om detta inte är uppenbart obehövligt.

Om sammanträde hålls *ska* tingsrätten bestå av en lagfaren domare och tre nämndemän. Ärendet *ska* avgöras av samma domare. *I fall som avses i 8 b § andra stycket ska tingsrätten vara sammansatt på det sätt som anges i 8 kap. 10 § första stycket konkurrenslagen (2008:000).*

Vid omröstning gäller reglerna i 29 kap. rättegångsbalken.

Utöver vad som följer av lagen (1996:242) om domstolsärenden får rätten förelägga nytt vite eller förordna om hämtning till rätten antingen omedelbart eller till en senare dag, om den som ansökan riktas mot trots föreläggande om personlig inställelse inte inställer sig till sammanträdet eller inställer sig genom ombud.

³ Senaste lydelse av tidigare 8 b § 1999:181.

⁴ Senaste lydelse av tidigare 8 c § 1999:181.

8 e §⁵

Rätten får i ärenden om näringsförbud förordna offentlig försvarare för den som avses med förbudsyrkandet om det finns särskilda skäl. I fråga om offentlig försvarare gäller bestämmelserna i rättegångsbalken.

I fråga om rättegångskostnader tillämpas i ärenden om näringsförbud 31 kap. rättegångsbalken.

Rätten får i *mål och* ärenden om näringsförbud förordna offentlig försvarare för den som avses med förbudsyrkandet, om det finns särskilda skäl. I fråga om offentlig försvarare gäller bestämmelserna i rättegångsbalken.

I fråga om rättegångskostnader tillämpas i *mål och* ärenden om näringsförbud 31 kap. rättegångsbalken.

10 §⁶

Är det uppenbart att grund för näringsförbud föreligger, får rätten meddela förbud för tiden till dess frågan om näringsförbud slutligt har avgjorts (tillfälligt näringsförbud).

En fråga om tillfälligt näringsförbud tas upp på yrkande av åklagaren. Om åklagaren i de fall som avses i 1 a och 2 §§ förklarar sig avstå från att yrka förbud, får yrkande om tillfälligt näringsförbud i stället framställas av kronofogdemyndigheten. Innan ett förbud meddelas *skall* den som yrkandet avser få tillfälle att yttra sig, om det inte finns anledning att anta att han har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Frågor om tillfälligt näringsförbud som prövas *utan samband med brott handläggs enligt 8 a–d §§. I övriga fall tillämpas vad som sägs i 8 §.*

Bifalls ett yrkande om näringsförbud, får rätten i domen eller beslutet självmant förordna om tillfälligt näringsförbud.

En fråga om tillfälligt näringsförbud tas upp på yrkande av åklagaren *eller, i fall som avses i 2 a §, av Konkurrensverket*. Om åklagaren i de fall som avses i 1 a och 2 §§ förklarar sig avstå från att yrka förbud, får yrkande om tillfälligt näringsförbud i stället framställas av Kronofogdemyndigheten. Innan ett förbud meddelas *ska* den som yrkandet avser få tillfälle att yttra sig, om det inte finns anledning att anta att han *eller hon* har avvikit eller på *något* annat sätt håller sig undan.

Frågor om tillfälligt näringsförbud som prövas *i samband med brott handläggs enligt 8 §. I övriga fall tillämpas 8 a–8 e §§.*

13 §⁷

Om rätten meddelar ett tillfälligt näringsförbud innan talan om näringsförbud har väckts eller ansökan kommit in till rätten, *skall* den utsätta en tid inom vilken

Om rätten meddelar ett tillfälligt näringsförbud innan talan om näringsförbud har väckts eller ansökan kommit in till rätten, *ska* den utsätta en tid inom vilken *en*

⁵ Senaste lydelse av tidigare 8 d § 1999:181.

⁶ Senaste lydelse 1999:181.

⁷ Senaste lydelse 1999:181.

sådan talan *skall* väckas eller ansökan lämnas in. Tiden får inte bestämmas längre än vad som bedöms nödvändigt. Om den utsatta tiden inte är tillräcklig, och om *åklagaren eller kronofogdemyndigheten* före tidens utgång begär att tiden *skall* förlängas, får rätten *medge* sådan förlängning.

sådan talan *ska* väckas eller ansökan lämnas in. Tiden får inte bestämmas längre än vad som bedöms nödvändigt. Om den utsatta tiden inte är tillräcklig, och om *den som har yrkat näringsförbud* före tidens utgång begär att tiden *ska* förlängas, får rätten *besluta om* sådan förlängning.

17 §⁸

Ett lagakraftvunnet beslut om näringsförbud får upphävas på ansökan av den som förbudet avser, om det senare kommer fram att han inte hade grovt åsidosatt sina åligganden i näringsverksamhet.

För ärenden om upphävande av förbud gäller i tillämpliga delar *vad som föreskrivs i 8 a § samt 8 c § andra och tredje styckena*. Ett sådant ärende tas upp av den tingsrätt som tidigare handlagt målet eller ärendet om näringsförbud. *Ärendet får även tas upp* av rätten i den ort där sökanden har sitt hemvist, om rätten med hänsyn till utredningen samt kostnader och andra omständigheter finner det lämpligt. I ärendet är den myndighet som yrkat näringsförbud eller myndigheten i den ort där sökanden har sitt hemvist motpart till sökanden.

Ett lagakraftvunnet beslut om näringsförbud får upphävas på ansökan av den som förbudet avser, om det senare kommer fram att han *eller hon* inte hade grovt åsidosatt sina åligganden i näringsverksamhet.

För ärenden om upphävande av förbud gäller i tillämpliga delar *bestämmelserna i 8 a §, 8 c § tredje stycket samt 8 d § andra och tredje styckena*. Ett sådant ärende tas upp av den tingsrätt som tidigare handlagt målet eller ärendet om näringsförbud. *Rör ärendet inte upphävande av ett förbud som meddelats med stöd av 2 a §, får det tas upp även* av rätten i den ort där sökanden har sitt hemvist, om rätten med hänsyn till utredningen samt kostnader och andra omständigheter finner det lämpligt. I ärendet är den myndighet som yrkat näringsförbud eller myndigheten i den ort där sökanden har sitt hemvist motpart till sökanden.

Ett ärende om upphävande av förbud får avgöras utan sammanträde, om saken ändå kan utredas tillfredsställande.

Rättens beslut om att upphäva ett näringsförbud *skall* gälla omedelbart.

Rättens beslut om att upphäva ett näringsförbud *ska* gälla omedelbart.

⁸ Senaste lydelse 1999:181.

22 §⁹

Ansökan om återkallelse av dispens får göras av allmän åklagare. Om åklagaren i de fall som avses i 1 a och 2 §§ förklarar sig avstå från att ansöka om återkallelse, får ansökan i stället göras av kronofogdemyndigheten. När frågan prövas i ett särskilt ärende gäller i tillämpliga delar *vad som sägs i 17 § andra och tredje styckena*. Ett sådant ärende får dock tas upp även av den tingsrätt som tidigare prövat frågan om dispens.

Ansökan om återkallelse av dispens får göras av allmän åklagare *eller, i fall som avses i 2 a §, av Konkurrensverket*. Om åklagaren i de fall som avses i 1 a och 2 §§ förklarar sig avstå från att ansöka om återkallelse, får ansökan i stället göras av Kronofogdemyndigheten. När frågan prövas i ett särskilt ärende gäller i tillämpliga delar *17 § andra och tredje styckena*. Ett sådant ärende får dock tas upp även av den tingsrätt som tidigare prövat frågan om dispens.

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

2. Vid prövning av förutsättningarna enligt 2 a § för näringsförbud eller tillfälligt näringsförbud för överträdelse av förbudet i 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:000) eller i artikel 81 i EG-fördraget får hänsyn tas till vad som ägt rum före ikraftträdandet endast såvitt avser frågan om förbud är påkallat från allmän synpunkt.

⁹ Senaste lydelse 1999:181.

15 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 4 och 5 §§, 8 kap. 4 och 17 §§ samt 9 kap. 27 § sekretesslagen (1980:100)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till utredning hos Konkurrensverket av överträdelser av 6 eller 19 § konkurrenslagen (1993:20) eller av artikel 81 eller 82 i Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen, om det med hänsyn till syftet med utredningen är av synnerlig vikt att uppgiften inte röjs.

Sekretess gäller i verksamhet som avser rättslig hjälp på begäran av annan stat för uppgift som hänför sig till

1. åläggande enligt 56 a § konkurrenslagen (1993:20) eller
2. undersökning enligt 56 b § konkurrenslagen,

om det kan antas att den rättsliga hjälpen begärts under förutsättning att uppgiften inte röjs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Föreslagen lydelse

4 kap.

4 §²

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till utredning hos Konkurrensverket av överträdelser av 2 kap. 1 eller 7 § konkurrenslagen (2008:000) eller av artikel 81 eller 82 i Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen, om det med hänsyn till syftet med utredningen är av synnerlig vikt att uppgiften inte röjs.

5 §³

Sekretess gäller i verksamhet som avser rättslig hjälp på begäran av en annan stat för uppgift som hänför sig till

1. åläggande enligt 5 kap. 19 § konkurrenslagen (2008:000) eller
2. undersökning enligt 5 kap. 20 § konkurrenslagen,

om det kan antas att den rättsliga hjälpen begärts under förutsättning att uppgiften inte röjs.

8 kap.

4 §⁴

Sekretess gäller i Konkurrensverkets verksamhet som består i tillsyn och utredning för uppgift om

1. enskilda affärs- eller driftsförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs,

2. andra ekonomiska eller personliga förhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2002:111.

³ Senaste lydelse 2002:591

⁴ Senaste lydelse 2000:89.

Sekretess gäller hos Konkurrensverket för uppgift som avses i första stycket och som enbart hänför sig till verksamhet som gäller rådgivning inför en anmälan enligt 37 § konkurrenslagen (1993:20). När en sådan anmälan kommit in till Konkurrensverket gäller i stället sekretess enligt första stycket.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretess gäller hos Konkurrensverket för uppgift som avses i första stycket och som enbart hänför sig till verksamhet som gäller rådgivning inför en anmälan enligt 4 kap. 6 eller 7 § konkurrenslagen (2008:000). När en sådan anmälan kommit in till Konkurrensverket gäller i stället sekretess enligt första stycket.

17 §⁵

Sekretess gäller hos domstol i mål eller ärende i domstolens rättsskipande eller rättsvårdande verksamhet för uppgift om myndighets eller enskilda affärs- eller driftsförhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör lider avsevärd skada om uppgiften röjs. I mål eller ärenden enligt 13 § tredje stycket, 23 § andra stycket, 60 och 63 §§ konkurrenslagen (1993:20) gäller dock sekretess för uppgift om sådana förhållanden redan om det kan antas att den som uppgiften rör lider skada om uppgiften röjs.

Första stycket tillämpas inte, om annan sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse är tillämplig på uppgiften och innebär att sekretess inte skall gälla.

För uppgifter som avses i första stycket och som lämnas vid ett förhör enligt 26 § eller 50 § lagen (1999:116) om skiljeförfarande gäller sekretess hos domstol, om en part begär det och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretess gäller hos domstol i mål eller ärende i domstolens rättsskipande eller rättsvårdande verksamhet för uppgift om myndighets eller enskilda affärs- eller driftsförhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör lider avsevärd skada om uppgiften röjs. I mål eller ärenden enligt 3 kap. 2 § samt 7 kap. 1 och 2 §§ konkurrenslagen (2008:000) gäller dock sekretess för uppgift om sådana förhållanden redan om det kan antas att den som uppgiften rör lider skada om uppgiften röjs.

Första stycket tillämpas inte, om annan sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse är tillämplig på uppgiften och innebär att sekretess inte ska gälla.

För uppgifter som avses i första stycket och som lämnas vid ett förhör enligt 26 eller 50 § lagen (1999:116) om skiljeförfarande gäller sekretess hos domstol, om en part begär det och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada.

⁵ Senaste lydelse 1999:121.

9 kap.**27 §⁶**

Sekretess gäller hos Konkurrensverket i ärende som rör utredning av överträdelse av 6 eller 19 § konkurrenslagen (1993:20) eller av artikel 81 eller 82 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, för anmälan eller annan utsaga från enskild, om det kan antas att den enskilde lider avsevärd skada eller betydande men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller hos Konkurrensverket i ärende som rör utredning av överträdelse av 2 kap. 1 eller 7 § konkurrenslagen (2008:000) eller av artikel 81 eller 82 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, för anmälan eller annan utsaga från enskild, om det kan antas att den enskilde lider avsevärd skada eller betydande men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om uppgifter som hänför sig till mål och ärenden enligt konkurrenslagen (1993:20).

⁶ Senaste lydelse 2002:591.

16 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713)

Härigenom föreskrivs att i 15 a kap. 13 § försäkringsrörelselagen (1982:713)¹ beteckningen ”konkurrenslagen (1993:20)” ska bytas ut mot beteckningen ”konkurrenslagen (2008:000)”.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.
 2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om fusioner som vid ikraftträdandet prövas enligt konkurrenslagen (1993:20) eller som förbjudits enligt den lagen.

¹ Senaste lydelse av 15 a kap. 13 § 2000:822.

17 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs att i 7 kap. 4 § och 8 kap. 5 § sparbankslagen (1987:619)¹ beteckningen ”konkurrenslagen (1993:20)” ska bytas ut mot beteckningen ”konkurrenslagen (2008:000)”.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.
 2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om fusioner och ombildningar som vid ikraftträdandet prövas enligt konkurrenslagen (1993:20) eller som förbjudits enligt den lagen.

¹ Senaste lydelse av
7 kap. 4 § 2000:819
8 kap. 5 § 2000:819.

18 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att i 12 kap. 12 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar¹ beteckningen ”konkurrenslagen (1993:20)” ska bytas ut mot beteckningen ”konkurrenslagen (2008:000)”.

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om fusioner som vid ikraftträdandet prövas enligt konkurrenslagen (1993:20) eller som förbjudits enligt den lagen.

¹ Senaste lydelse av 12 kap. 12 § 2008:3.

19 Förslag till lag om ändring i postlagen (1993:1684)

Härigenom föreskrivs att 17 c § postlagen (1993:1684) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 c §¹

Har någon ålagts att betala konkurrensskadeavgift enligt 26 § konkurrenslagen (1993:20) eller dömts till att betala vite enligt 59 § samma lag, får vite enligt 17 b § denna lag inte dömas ut för samma förfarande.

Har någon ålagts att betala konkurrensskadeavgift enligt 3 kap. 5 § konkurrenslagen (2008:000) eller dömts till att betala vite enligt 6 kap. 2 § samma lag, får vite enligt 17 b § denna lag inte dömas ut för samma förfarande.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.
 2. Vad som sägs i 17 c § ska även gälla för den som ålagts att betala konkurrensskadeavgift eller dömts till att betala vite enligt konkurrenslagen (1993:20).

¹ Senaste lydelse 1999:571.

20 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Härigenom föreskrivs att i 10 kap. 4 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker¹ beteckningen ”konkurrenslagen (1993:20)” ska bytas ut mot beteckningen ”konkurrenslagen (2008:000)”.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.
 2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om fusioner som vid ikraftträdandet prövas enligt konkurrenslagen (1993:20) eller som förbjudits enligt den lagen.

¹ Senaste lydelse av 10 kap. 4 § 2007:1464.

21 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:31) om standarder för sändning av radio- och TV-signaler

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (1998:31) om standarder för sändning av radio- och TV-signaler ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Har någon ålagts att betala konkurrensskadeavgift enligt 26 § konkurrenslagen (1993:20) eller enligt 59 § samma lag dömts till att betala vite, *skall* vite enligt 15 § denna lag inte dömas ut för samma förfarande.

16 §

Har någon ålagts att betala konkurrensskadeavgift enligt 3 kap. 5 § konkurrenslagen (2008:000) eller enligt 6 kap. 2 § samma lag dömts till att betala vite, *ska* vite enligt 15 § denna lag inte dömas ut för samma förfarande.

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.
2. Vad som sägs i 16 § ska även gälla för den som ålagts att betala konkurrensskadeavgift eller dömts till att betala vite enligt konkurrenslagen (1993:20).

22 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 17 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

17 §

Har någon ålagts att betala konkurrensskadeavgift enligt 26 § konkurrenslagen (1993:20) eller dömts att betala vite enligt 59 § samma lag, får vite enligt denna lag inte dömas ut för samma förfarande.

Har någon ålagts att betala konkurrensskadeavgift enligt 3 kap. 5 § konkurrenslagen (2008:000) eller dömts att betala vite enligt 6 kap. 2 § samma lag, får vite enligt denna lag inte dömas ut för samma förfarande.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.
 2. Vad som sägs i 7 kap. 17 § ska även gälla för den som ålagts att betala konkurrensskadeavgift eller dömts till att betala vite enligt konkurrenslagen (1993:20).

23 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att i 10 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse¹ beteckningen ”konkurrenslagen (1993:20)” ska bytas ut mot beteckningen ”konkurrenslagen (2008:000)”.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.
 2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om fusioner som vid ikraftträdandet prövas enligt konkurrenslagen (1993:20) eller som förbjudits enligt den lagen.

¹ Senaste lydelse av 10 kap. 22 § 2005:932.

24 Förslag till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 4 § järnvägslagen (2004:519) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

4 §

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag eller de föreskrifter eller villkor som har meddelats med stöd av lagen *skall* efterlevas.

Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Har någon ålagts att betala konkurrensskadeavgift enligt 26 § konkurrenslagen (1993:20) eller dömts att betala vite enligt 59 § samma lag, får vite enligt denna lag inte dömas ut för samma förfarande.

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag eller de föreskrifter eller villkor som har meddelats med stöd av lagen *ska* efterlevas.

Har någon ålagts att betala konkurrensskadeavgift enligt 3 kap. 5 § konkurrenslagen (2008:000) eller dömts att betala vite enligt 6 kap. 2 § samma lag, får vite enligt denna lag inte dömas ut för samma förfarande.

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.

2. Vad som sägs i 8 kap. 4 § ska även gälla för den som ålagts att betala konkurrensskadeavgift eller dömts till att betala vite enligt konkurrenslagen (1993:20).

25 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs att i 23 kap. 21 § och 24 kap. 23 § aktiebolagslagen (2005:551) beteckningen ”konkurrenslagen (1993:20)” ska bytas ut mot beteckningen ”konkurrenslagen (2008:000)”.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.
 2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om fusioner och delningar som vid ikraftträdandet prövas enligt konkurrenslagen (1993:20) eller som förbjudits enligt den lagen.

BILAGA 3

Av utskottet föreslagna ändringar i regeringens förslag till konkurrenslag

Regeringens förslag

Utskottets förslag

2 kap.

3 §

Från förbudet i 1 § gäller undantag för sådana grupper av avtal (*gruppundantag*) som avses i

1. lagen (2008:000) om gruppundantag för avtal om viss taxisamverkan,

2. lagen (2008:000) om gruppundantag för vertikala avtal,

3. lagen (2008:000) om gruppundantag för specialiseringsavtal,

4. lagen (2008:000) om gruppundantag för avtal om forskning och utveckling,

5. lagen (2008:000) om gruppundantag för vertikala avtal inom motorfordonssektorn,

6. lagen (2008:000) om gruppundantag för vissa avtal inom försäkringssektorn, och

7. lagen (2008:000) om gruppundantag för avtal om tekniköverföring.

1. lagen (2008:000) om gruppundantag för *konkurrensbegränsande* avtal om viss taxisamverkan,

2. lagen (2008:000) om gruppundantag för vertikala *konkurrensbegränsande* avtal,

3. lagen (2008:000) om gruppundantag för *konkurrensbegränsande* specialiseringsavtal,

4. lagen (2008:000) om gruppundantag för *konkurrensbegränsande* avtal om forskning och utveckling,

5. lagen (2008:000) om gruppundantag för vertikala *konkurrensbegränsande* avtal inom motorfordonssektorn,

6. lagen (2008:000) om gruppundantag för vissa *konkurrensbegränsande* avtal inom försäkringssektorn, och

7. lagen (2008:000) om gruppundantag för *konkurrensbegränsande* avtal om tekniköverföring.

Om ett enskilt avtal enligt lag som sägs i första stycket är undantaget från förbudet i 1 § men avtalet har följder som är oförenliga med 2 §, får Konkurrensverket besluta att avtalet inte ska omfattas av gruppundantaget.

3 kap.

15 §

På ansökan av ett företag som anmäler en överträdelse av förbudet i 2 kap. 1 § eller i artikel 81 i EGFördraget ska Konkurrensverket i ett beslut förklara om förutsättningarna för eftergift enligt 13 § första stycket är uppfyllda. Ett sådant

På ansökan av ett företag som anmäler en överträdelse av förbudet i 2 kap. 1 § eller i artikel 81 i EGFördraget ska Konkurrensverket i ett beslut förklara om förutsättningarna för eftergift enligt 12 § första stycket är uppfyllda. Ett sådant

beslut är bindande för verket samt för Stockholms tingsrätt och Marknadsdomstolen.

beslut är bindande för verket samt för Stockholms tingsrätt och Marknadsdomstolen.